

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglaš se računajo po 12 vinarjev ena potit vrsta. — Pri večkratnih objavah snaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglašje je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Pred volitvami.

Izvrševalni odbor narodne stranke za Štajersko je v svojih sejah dne 31. marca in 3. aprila razmisljal položaj vočigled novim državnoborskim volitvam. Sklenil je, prepustiti sklep, ali se stranka volitev sploh udeleži ali ne, oziroma ali se jih udeleži v vseh ali le v nekaterih okrajih, shodu **zupnikov narodne stranke**, ki se vrši na velikonočni pondeljek dne 17. aprila ob pol 2. uri popoldne v Žalcu. Vsi somišljeniki iz cele Spodnje Štajerske, ki se količkaj morejo udeležiti, so prošeni, da se shoda sigurno udeležijo.

Na isti dan ob 3. uri pop. pa je sklican v Žalec javni ljudski shod,

na katerem bo govoril bivši državni poslanec g. Franjo Roblek o razpustu državnega zbora, drugi govorniki pa o političnem položaju. Opozorjamo Savinčane, pa tudi somišljenike v vseh drugih krajih, naj se tega shoda mnogobrojno udeleže.

Občni zbor štajerske kmetijske družbe.

29. in 30. marca se je vršil v deželni zbornici redni letni občni zbor štajerske kmetijske družbe. Bil je letos izvanredno dobro obiskan; od 132 obstoječih družbinskih podružnic je bilo zastopanih 116 s 303 zastopniki. Iz obširnega letnega poročila posnamemo le najvažnejše podatke: Uvodoma se bavi poročilo z dogodki na svetovnem trgu in izjavlja, da so obrambne carine v naši državi komaj tolike, da še omogočujejo obstoj domače živinoreje in pridelovanja žita. Vse odredbe in stremiljenje za preskrbovanje naših mest z živežem se osredotočuje edino v uvažanju tuje živine, mesa in žita, mesto da bi se skrbelo velikopotezno za pospeševanje domačega poljedelstva. Ta dogodek je za avstrijskega agrarca v minulem letu najvažnejši. Pozdravljati je ustanovitev srednjeevropskega gospodarskega društva, ki naj pripravlja srednjeevropsko carinsko zvezo (pod egido Nemčije? Op. por.) Poročilo navaja škodo, ki jo je povzročilo uvažanje argentinskega mesa; dovoljni 6-milijonski kredit za pospeševanje živinoreje v naši državni polovici je le skromna odškodnina. Pojav kuge, slinavke in grintavke pri goveji živini se pripisuje uvozu balkanske govedi. Pasivnost naše trgovske bilance izvira iz tega, da se je zmanjšal uvoz ječmena in živine v Nemčijo. Med važnimi agrarnimi dogodki na Štajerskem našteva poročilo zakon glede planinskih pašnikov, zakon o zlaganju zemljišč in ustanovitev deželne komisije za agrarne operacije. Ustanovitev deželne zavarovalnice za živino je le še vprašanje časa; denar je tu. Zetev je bila v letu 1910 na Štajerskem slaba. Delovanje družbe je bilo v minulem letu v vseh strokah nad vse živahno. Nastavilo se je slovenskega tajnika, da se olajša občevanje s slovenskimi podružnicami. Potovalni učitelji in predavatelji za družbo so opravili velikansko delo. Število predavanj, tečajev, demonstracij itd. je znašalo 1276, poslušalcev je bilo 51.057, med njimi 4950 odraslih šolarjev. Deželni nadzornik za živinorejo Jelovšek je doslej ustanovil 77 bikorejskih zadrug. Deželni pot. učitelj Goričan je imel na Sp. Štajerskem v 61 krajih 69 predavanj; število poslušalcev znaša 3091. Najmanj jih je bilo enkrat v Št. Jurju ob. j. ž., namreč 8, največ v Oplotnici, namreč 156. Vseh potovalnih predavanj je bilo 709, predavateljev 25. Družba je lani prejela 923.390 K in izdala 801.088 K. Vračunan je tu na Štajersko odpadajoči del preje omenjenega šestmilijonskega kredita za povzdigo živinoreje, v znesku 377.893 K. Od te vsote se je porabilo v celi deželi 155.000 za planšarstvo, 129.000 za povzdigo živinoreje, 100.000 K za melioracije v planinah, 100.000 K pa se je pripravilo za živinsko zavarovalnico. — Priredilo se je 18 premiranj za živino in se je izdalo za to 39.280 K. Oddalo se je 237 bikov in 414 merjascev deloma za polovično ceno, deloma v darilo. Druge postavke se tičejo reje ovac, perotninarstva, riboreje, čebelarstva itd. — Za Sp. Štajersko niso postavke posebej navedene, vendar pa se nas je z ozirom na dogodke v deželnem zboru zelo prikrajšalo. To kaže že dejstvo, da se iz 6milijonskega

kredita za povzdigo živinoreje ni porabilo za nas skoraj ničesar. Kvečjemu se je dalo podporo za vzdrževanje znanega hujškača Žebota pri klerikalni »zadrugi« za vnovčevanje živine v Mariboru. Predsedoval je na občnem zboru predsednik družbe, deželni glavar Attems. Predloženi proračun za leto 1911 kaže 487.310 K potrebščin in 476.185 kron pokritja. V revizijski odbor je bil poleg dveh Nemcev izvoljen nadučitelj Ivan Pušenjak iz Šmihela pri Mozirju. Potem se je sklenilo skrajšano postopanje pri obravnavi predlogov in dovolilo ustanovitev podružnic v Ljubnem, Sv. Lenartu v Slov. gor., ptujski okolici in Solčavi. Osrednji odbor se je pooblastilo, da lahko v slučaju potrebe dovoli ustanovitev podružnic v Stopercih in Loki pri Zid. mostu. V naslednjem navedemo kratko predloge slov. podružnic, ki so bili sprejeti in sicer. Sv. Juri v Slov. gor.: Osrednji odbor naj vpliva na kompetentnih mestih, da smejo trgovci na deželi, kjer daleč naokoli ni nobenega živinozdravnika, prodajati najpotrebnejša zdravila za domačo živino. Ribnica na Pohorju: Osrednji odbor naj izposluje pri deželnem odboru podpore za osuševanje travnikov. Osrednji odbor naj vpliva na to, da se zavarovanje proti požaru in nezgodam podeželi. Pri morebitnem drž. zavarovanju za starost in onemoglost se naj smatrajo kmetijski delavci za posebno kategorijo. Osrednji odbor se naj zavzame za 13dnevne orožne vaje. Vučja vas na M. p.: Osrednji odbor naj izposluje prepoved uvoza mladih ovočnih dreves iz Ogerskega. Ormož, Doberna, Mala Nedelja, Sevnica, Ljutomer, Ponikva, Vučja vas in dr.: Na slov. deželni kmetijski šoli v Št. Jurju se naj vpelje vinoreja in pa tečaji za poduk o živinoreji. Vsi ti predlogi so bili sprejeti.

Predlog skoraj vseh slov. podružnic, naj bi dobil ravnatelj na šentjurski kmetijski šoli v osrednjem odboru virilen glas, je bil odklonjen.

O treh zadevah se je razvila deloma debata. Predlog dež. posl. Klammerja, naj bi osrednji odbor ustanovil podružnico nižjeavstrijske zavarovalnice za življenje in starostno rento, ki bi nudila kmečkim posestnikom možnost, da se izognejo bridkim skušnjam v prevžitkarstvu, je bil brez daljše debate sprejet. Istotako predlog ribniške podružnice, naj bi se nastavljali v prvi vrsti taki nadzorniki za ljudske šole, ki imajo smisel za kmetijstvo. Posestnik Regula je predlagal isto za učiteljstvo. Mnogo pa se je govorilo o razširjenju družbinega glasila »Gospodarski glasnik« v tednik. — Končno se je tozadevni predlog sprejel, a odklonilo zvišanje članarine.

Dne 30. marca je došlo do malih spopadov med slovenskimi in nemškimi delegati. Ko se je razpravljalo o vzrokih nazadovanja števila živine na Štajerskem, je izpregovoril tudi poslanec Roškar. Franc Girstmayer ga je kot »prijatelja« zbadal, da naj ne mlati prazne slame, temveč se naj raje zavzame za redno poslovanje državnega in deželnega zbora. Nato je padlo nekaj običajnih »parlamentarnih« ljubeznivosti. Roškarjev predlog, da se naj znani znesek za povzdigo živinoreje pravično razdeli, je bil sprejet.

Med važnejšimi predlogi in nasveti podružnic, ki so bili še 30. marca sprejeti, so sledeči: Št. Ij v Slov. gor.: Osrednji odbor naj vpliva na to, da se stavbni predpisi za deželo izdatno olajšajo, zlasti pa da ne bo trebalo za mala dela in popravila klicati koncesioniranih mojstrov. — Sv. Juri v Slov. gor.: Osrednji odbor naj vpliva na to, da se bode kmetom dovolilo žgati doma več ko 56 litrov žganja davka prosto. — Mestnje-Sv. Peter na Medvedovem selu: Kmetijska družba se naj pridruži abstinenčnemu gibanju in naj pospešuje po svojih listih in predavateljih boj proti pijančevanju. Zlasti naj vpliva na to, da se število žganjetočev omeji. — Sv. Juri na Ščavnici: Osrednji odbor se naj poteguje za to, da se bode brezobrestna posojila za nove vinograde vračevala šele po 16 letih. — Sv. Marjeta pri Moškanjih: Osrednji odbor se naj poteguje za obvezno zavarovanje vinogradov po toči.

Pri volitvah je bil Verstovškov predlog, da se naj iz plenuma izvolita posl. Roblek in prof. Majcen iz Maribora v odbor, odklonjen; za skupino Sp. Štajersko so bili izvoljeni gg. Mursa, Franc Robič in župan Thaler (na novo na mesto g. Roša).

88. občni zbor štajerske kmetijske družbe je med drugimi odlikoval družbinega predsednika, deželnega glavarja grofa Attemsa z železno kolajno. (To je najvišje družbino odlikovanje, ki ni bilo podeljeno že od leta 1852. in je takih odlikovancev doslej sploh le 24.); gg. Simona Kandriča, posestnika v Ormožu, Antona Porekarja, nadučitelja na Humu in Franca Vrečka, nadučitelja v Slovenjgradcu, z bronasto kolajno; gg. Franca Korparja iz Formina, Iv. Murkoviča iz Male vasi, Alojza Krefta iz Očeslavca in Blaža Tovšaka iz Št. Ijja pri Turjaku z diplomom. — Po občnem zboru se je vršil običajni banket. —

Paberki z občnega zbora c. kr. kmetijske družbe za Štajersko.

(Dopis iz vrst udeležencev občnega zbora.)

Veliko prazne slame se premlati pri različnih zborovanjih, pri katerih se razmotrivajo naša gospodarska vprašanja; mnogokrat se naši zastopniki ogrevajo za popolnoma brezpomembne stvari, važne točke pa odpravijo ali s par praznimi frazami, ali s popolnim nepojmovanjem gospodarskih vprašanj ali s popolnim molkom. Zadnje je v lepi luči pokazal občni zbor kmetijske družbe v Gradcu.

Med mnogimi predlogi različnih podružnic se je razpravljalo tudi predlog podružnice Št. Ij v Sl. gor. glede tedenske izdaje »Gospodarskega Glasnika«. Mnogo se je govorilo za in mnogo proti predlogu. Nismo se čudili staremu zgornještajerskemu fajmoštru, ki se je trdil dokazati, da ljudje itak ne utegnejo čitati. Umljiv nam je bil tudi strah naših klerikalcev pred morebitnim zvišanjem udnine za 1 krono na leto, ker njihov smoter ravno tudi ni pouk in napredek našega kmeta.

A čudili smo se uglednemu naprednemu slovenskemu delegatu, ki je izjavil, da bi tedenska izdaja zahtevala več uradnikov, da bi režija lista preveč narasla, kratkomalo: »Gosp. Glasnik« naj ostane štirinajstdnevni. Ali je pač premislil važnost gospodarskega časopisa?

Edini štajerski slovenski gospodarski list, kateri je sicer samo preveden iz nemškega (ali bi ne mogli naši strokovnjaki zalagati slovenskega lista z originalnimi članki? vpr. črkostavca), je gotovo boljše ko nič in nudi svojim čitateljem vsaj nekaj novega in dobrega za zboljšanje naših tužnih kmetijskih razmer. Ne verjamejo, da bi oni, ki so proti tedenski izdaji, ljudstvu rajši rivali v roke »Štajerca«. Tudi bi nam gotovo nič ne škodilo, ako bi prišel v uredništvo še kak slovenski uradnik in bi dobil zaslužek kak slovenski visokošolec. Stroški so pri vsem pač popolnoma brezpomembno vprašanje, ker denar, ki se v toliki množini daje kmetijski družbi v obliki subvencij (podpor), bi v strokovnem listu gotovo ne bil najslabše naložen. Da je večina vendarle imela smisel za naše pojmovanje te zadeve, je dokaz konečni sklep občnega zbora, da se list razširi v tednik.

Pri drugem za nas Slovence zelo važnem predlogu: »ex-offo volitev ravnatelja kmetijske šole v Št. Jurju ob. j. ž. v osrednji odbor kmetijske družbe, kakor sta že ravnatelja enakih šol v Mariboru in Grottenhofu« — so se pa naši delegati poslužili naravnost veličastnega molka.

Vsa čast delegatu g. Mursi, ki je edini zagovarjal ta predlog, češ da ravnatelju omenjenega zavoda gre kot pripoznanemu strokovnjaku in poznavalcu spodnještajerskih razmer ista pravica virilnega glasu kakor ravnateljema enakih nemških zavodov.

Protizvajanja znanega mariborskega Girstmayerja in njegovo primerjanje ravnatelja kmetijske šole šentjurske z ravnateljem Grabnerhofa je bilo strašno jalovo in samo pretveza za odklonitev predloga. Isto pravico kakor ravnatelj vzornega gospodarstva Grabnerhof (ki nima za nas Slovence nobenega pomena!) imel bi potem ravnotako tudi oskrbnik posestev štajerske hranilnice v Podlehniku, katera so gotovo vzorna in jasno kažejo uspehe modernega gospodarstva. Pa kakor je zadnji oskrbnik privatne lastnine, tako je ravnatelj Grabnerhofa eden tistih fabriksdoktorjev, kakor jih različne nemške »visoke šole« na debele pro-

ducirajo. Zanimivo bi bilo vedeti, ali ima v Avstriji veljavne izpite.

Iz vsega tega je razvidno, da protipredlog kričarja Girstmayerja ni bil več gospodarsko utemeljen, temveč samo politično, ker je umljivo, da se Nemci branijo zmognega, gospodarsko naprednega Slovenca v ta za nas tako važni odbor kmetijske družbe. Videli smo več bivših državnih ter celo kolono deželnih poslancev in pričakovali za gotovo, da storijo svojo dolžnost. Ni sicer zdravo, spravljati v gospodarska zborovanja narodnostno-politična vprašanja, tukaj je pa bila najstrožja opozicija proti nemški večini gotovo na mestu, ker odklonitev je bila edino nemško-politična poteza. Celotno neki pametni nemški delegat je zagovarjal to exoffo-imenovanje, češ, v gospodarskih odborih ni nikdar preveč večakov.

Gospodje slovenski delegatje, premislite tudi Vi pomen gospodarskega razvoja in dejstvo, v koliko leži ta v rokah naših pripoznanih in vplivnih strokovnjakov, pomagajte jim do veljave na pravem mestu, zahvala za izpolnjevanje Vaših dolžnosti Vam bo lepša bodočnost našega kmetijstva.

Iz političnega sveta.

Razpust državnega zbora. Klerikalci so v državnem zboru delali poldrugo leto obstrukcijo, da bi dosegli razpust državnega zbora. Povzročili so mnogo škode, dosegli pa niso ničesar, prav ničesar. Ko pa so Čehi rekli: »stoj!«, se je vse ustavilo in vlada je, da bi sebe rešila, razpustila državni zbor. Razpust državnega zbora so klerikalci naznanili »slovenskemu ljudstvu« s posebnim oklicem. Praznosta tega oklica je strašna. Nobenih misli, nobenih idej, nič toplote in nič poleta ni v tem oklicu. Tako klavern je, kakor tista družba, ki ga je podpisala. Kako naj bo tudi drugače, ko ti poslanci nimajo čisto nič pokazati, kar bi se pri najboljši volji moglo smatrati kot sad njihovega dela. Vračajo se z Dunaja praznih rok. Ne ene stvarice niso dosegli, ki bi bila slovenskemu narodu v korist. Pomagali so pač, da je država zapravila 256 milijonov za aneksijo Bosne, da bo porabila 346 milijonov za nove vojne ladije in za armado in pomagali so, da je sedanja vlada napravila 764 milijonov kron novih dolgov, a sicer niso storili nič koristnega, in niso ničesar dosegli, kar bi bilo v splošno korist. Zasedovali so vedno samo svoje osebne in strankarske namene, slovenske narodne, kulturne in gospodarske koristi so jim bile vedno zadnja briga. Še več! Sramotne kupčije so delali klerikalci z interesi slovenskega naroda. Prodajali so narodne koristi na debelo in na drobno, vsled česar je slovenski narod na čeli črni nazadovale. Tako je bilo delovanje klerikalcev, da je vlada z njih privoljenjem poslala za sodnega predsednika Nemca Elsnerja v Ljubljano. To imenovanje govori cele knjige. Zdej apelirajo klerikalci zopet na volilce. Zanašajo se na vpliv podivjane duhovščine in na slepo neumnost velikega dela kmečkega ljudstva. **Bom videli!**

Volilno gibanje. Slovenski klerikalni poslanci so objavili v svojih listih volilni oklic, v katerem mrgoli samohvale in cenih fraz, v katerem pa ne morejo ti zastopniki ljudstva navesti niti enega uspeha. Skoro gotovo bodo vsi dozdajni klerikalni poslanci zopet kandidirali. Upajo, da bodo pridobili tudi dozdajne napredne slovenske mandate in Plojev okraj.

Tržaški poslanec dr. Rybar je v nedeljo na javnem shodu odločno izjavil, da ne bo več kandidiral. Dr. Ploj bo zopet kandidiral v ptujsko-ormoškem okraju. Čuje se, da misli proti njemu kandidirati dr. Korošec.

Dejanje in nehanje razpuščenega državnega zbora. Prva poslanska zbornica, izšla iz volitev na podlagi splošne in enake volilne pravice, je živela malo manj kakor štiri leta. Prvo svojo sejo je imela dne 17. junija 1907. Plenarnih sej je imela v celem 275. Zapisniki teh sej obsegajo 16.951 tiskanih strani, pri čemer pa niso vštete peticije in interpelacije, ki obsegajo za-se 33.623 strani. Vlada je vložila 254 predlog, poslanci pa so stavili 2752 predlogov. Peticij je bilo vloženih 24.113, interpelacij pa 8353. Vlada je odgovorila samo na 532 interpelacij. Nujnih predlogov za pomoč pri elementarnih nesrečah je bilo 485. Vse to »delovanje« pa je stalo ogromno stroškov. Za dnevnice in potne stroške poslancem se je izplačalo iz državne blagajne v teh štirih letih devet milijonov 700.000 kron. Stroški tiskovin so znašali 700.000 K. — »Delovanje« gosposke zbornice je bilo veliko skromnejše. Ta zbornica je imela v teku štirih let samo 14 sej. Predlogov je bilo vloženih 22, med temi 2 nujna. Vlada je vročila zbornici 42 predlog in je odgovorila na tri interpelacije. Kakor se vidi, je gosposka zbornica prav malo delovala, zato bi menda Avstrija prav lahko živela, ako bi ne imela te zbornice.

Isterski deželni zbor bo morda v kratkem razpuščen, ker je nemogoča sprava med slovanskim in italijanskim delom prebivalstva v Istri.

Bosenski deželni zbor je v svoji včerajšnji seji z veliko večino sprejel zakonsko predlogo glede fakultativnega (t. j. neobveznega) odkupa kmetov v anektiranih deželah.

Vojne priprave Črne gore? Črnogorsko vojno ministerstvo je ukazalo mobilizacijo 10 bataljono narodne vojske. Mobiliziranih je 6 bataljono iz plemena Vasojevičev in po dva bataljona Moračanov in Zečanov. Na čelu mobilizovanih Vasojevičev je postavljen nadvojvoda Lakič Vojvodič, temu

pa sta pridružena brigadirja Blažo Boškovič in Milutin Vučinič. Vsa Črna gora je v vojnem razpoloženju.

Tudi na Španskem so začeli »čistiti« deželo. Uvedla se bo nova postava glede samostanov, vzelo se jim bo dozdajne predprave in odpravili se bodo vsi redovi, ki niso izrecno določeni v konkordatu (v pogodbi s papežem). Kakor znano, so samostani kakor na Portugalskem, tako tudi na Španskem »izsesavali« ljudstvo do krvi. Samo pri nas v Avstriji smo srečno še pod klostersko vlado.

Iz vstaškega tabora v Albaniji. Vstaško gibanje se v turški Albaniji vedno bolj širi in dela Turkom velike skrbi. V zadnjem času najbolj vznemirja vest, da se je slovit vstaški vodja Isa Boljetinac vrnil v turško ozemlje. Kot zapovednik vstaških čet se je umaknil lansko leto v Črno goro in se od tam pogajal s turškim poslanikom, naj mu turška vlada dovoli nemoten povratek v turško ozemlje. Pogajanja so se zavlekla. Sedaj pa je popolnoma gotovo, da se je Isa Boljetinac vrnil v turško ozemlje in prevzel vrhovno poveljstvo nad albanskimi vstaji.

V Albaniji se pripravljajo zelo resni dogodki. Turčija trdovratno trdi, da se je udeležilo boja, prou turškim trdnjavam kakih 300 črnogorskih vojakov, kar pa črnogorska vlada odločno zanika. Vojaška uprava v Skadru je dobila kredit 25.000 turških funtov za vojaške ekspedicije.

Beleške.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marca 1911 sledeči promet: Dohodki: a) redni: 1. prispevki iz nabiralnikov 1.164 K 04 v., 2. prispevki podružnic: kranjske 830 K 28 v., štajerske 1.176 K 83 v., koroške 94 K, primorske 385 K 84 v., skupaj 2846 K 95 v.; 3. razni prispevki 12.360 K 74 v., skupaj 16.011 K 73 v.; b) izredni: 4. prispevki za obrambni sklad 1.813 K 73 v., skupaj 17.825 K 46 v. — Izdatki: a) redni: 1. plače, remun. učit. osebju, razni računi itd. 12.647 K 95 v., b) izredni: naložitev na glavnico ozir. obrambni sklad 1.998 K 73 v., skupaj 14.646 K 68 v., torej prebitka 3.178 K 78 v.

Vreme se je po vsej Evropi nenadno spremenilo. Zapadel je sneg, ponekod — kakor v Srednji Ogrski — celo jako visoko. Ponekod je bilo tudi zelo viharno. V Spodnji Galiciji vlada zelo občuten mraz. V Rusiji so ponekod snežni orkani. — V naših krajih tudi danes 6. t. m. sneži naprej.

Iz šolske službe. Štajerski deželni šolski svet je v svoji seji dne 23. marca t. l. stalno nastavil pri Sv. Barbari pod Mariborom Ljudmilo Lendovšek, pri Sv. Rupertu v Slovenskih Goricah Irmo Šeligo, v Kapeli blizu Radgone Ivano Mihelič in Marijo Pušenjak, na dekliški ljudski šoli v Ljutomeru Julijo Robič. Obenem je vzel na znanje ustanovitev javne trirazredne ljudske šole na Bregu pri Ptujju z nemškim učnim jezikom.

Izredni občni zbor »Prve južnoštajerske vinarne zadruga« v Celju. V zadnji številki »Nar. Lista« se je vrnila pomota glede dneva občnega zbora. Glasiti se mora namesto v četrtek 9. t. m. v sredo 12. t. m. (ob 2. uri popoldan v združni pisarni v Celju). Vsi člani se prosijo, da se gotovo udeležijo. B. Kunčič, t. č. predsednik. Dr. A. Božič, t. č. podpredsednik.

Tečaj o pridelovanju krme se vrši od 8. do 13. maja na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Udeležencev bo sprejetih 20. Prijaviti se je do 1. maja na ravnateljstvo.

Iz politične službe. Za okrajnega komisarja je imenovan namestniški koncipist dr. Franc Ratej v Celju.

Celjski okraj.

»Krivoprisežnik«, znana slovita ljudska igra Anzengruberjeva, se bo v nedeljo 9. t. m. ob pol 8. uri zvečer igrala na slovenskem gledališkem odru v veliki dvorani Narodnega Doma v Celju. — **Upamo, da bo udeležba častna!**

Celjske novice. Obesil se je zadnje soboto popoldne češki agent Pavel Vlk. Razpečaval je umetna gnojila. Zapustil je 3 otroke v starosti od 9 do 12 let. Živel je ločen od žene, ki biva v Ameriki. Obesil se je zaradi neozdravljive bolezni. — **Občni zbor društva »Sokolski dom«** se vrši danes zvečer ob 8. uri v »Sokolskem domu«. — **Misijon** se vrši v tukajšnji farni cerkvi. Prehitro, državnozbornske volitve bodo šele meseca junija!

Umril je v Šmartnem pri Vojniku bivši tamkajšnji župnik g. Al. K. o. s. Pogreb je bil v torek popoldan. Pokojnik je bil fin, izobražen mož, ki je užival pri prebivalstvu splošno spoštovanje. V pulitiko se ni mešal.

Iz Gotovelj pri Žalcu. Naša posojilnica se bode preosnovala v rafajalnovko in je v ta namen odpravila vsa posojila.

Škriaticca se je zopet pojavila v Novištifti pri Gornjemgradu. En otrok je že umrl.

Iz Savinjske doline. Z velikim veseljem smo opazovali svoj čas, kako se je začela po slov. Štajerskem organizirati mladina. Vprašam torej, zakaj se sedaj nič več ne vrši kak mladinski shod; še celo nobene seje ni, dasi se nam je že obljubila. — Potrebno bi bilo zopet ono delo, ki se je začelo tako navduševalno. Naj se kdo le količkaj zgane in zaplattel bo zopet napredno mladinsko gibanje. — Na krov! — Napredna mladenka.

Iz zadrečke doline. Večkrat imamo priliko videti žalostno početje nekaterih kmetov in drugin pri škodljivem izkoriščanju gozdov. Nekateri kmet-

je prodajo skoraj vse, kar je za oddati, seveda v škodo naslednikom. Par let je pela sekira noč in dan v gozdovih okrog Nove Štife, sedaj pa so začeli sekati nižje v Gornjemgradu, Bočni itd. Zakaj se vendar gozdna oblast nič ne gane za to zadevo, ko vendar ima sicer povsod tako bistro oko? Ako bi kmet sam sekal, bi mu že davno prepovedali, ali zdaj pa, ko seka neki bogatin iz Kranjskega, so pa oblasti bolj popustljive. Potrebno bi pač bilo, da bi se za korist naših kmetov in njih potomcev v pravem času zganili. Ako bodemo samo jadikovali in mirno gledali to početje, bodo pač kmalu izginili oni gozdovi, ki so leto za letom dajali našim kmetom precej dohodkov. A ne samo to! Koliko bo pa uničenih kočarjev, ki se bodo morali izseliti in ki so se do sedaj preživljali s splavarstvom. Tudi kmetje, ki imajo žage ob Dreti, bi močno občutili to pogubonošno sekanje in škodo kmetov in delavcev, posebno pa onih, ki bodejo kdaj tukaj gospodarji! Zganite se, dokler je še čas, da ne zgine cvet naše lepe zadrečke doline v roke različnih špekulantov. Poučite ljudstvo, to bo nam žagarjem in tudi nam splavarjem v korist. Na delo, dokler ni prepozno! Več splavarjev.

Iz Trbovelj. (Misijonska premišljevanja v tem postnem času.) Blagor Vam, Trbovci, ki imate vsako leto misijon. Samo ne vemo po svetu, ali ste toliko potrebni pokore ali ste toliko brumni, da Vam gospod župnik vsako leto pokliče svete može, da Vas spominjajo na minljivost tega sveta. No, pa letos se je misijon dobro obnesel. Za končni efekt ko namreč celjski kapucini napravili offer za svojo cerkev. Dobil so blizu 200 K. **Seveda Trbovci,** kateri imajo tako cerkev, katero bi morala oblast že tisočkrat zapreti zaradi nevarnosti, ker se bode bržčas podrla, in v kateri bi še naš mežnar ne prekaljal od svojih zaklanih merjascev mesa, seveda Trbovci so napolnili kapucinarjem možno do vrha za cerkev v Celju. Pa zakaj? Zato, ker so po prižnici take govorili, da so se najbolj zagrizeni tercijalki, ki lahko marsikaj mastnega prenese, jezili lasje. Nam se le čudno zdi, da nima šolska oblast tiste moči, da bi otrokom prepovedala zahanjat k takim pridigam, ki so samo za »odrasle«. — Največ je bilo pri vseh teh pridigah otrok, dasi so bile en dan za fante, en dan za dekleta, en dan za može, en dan za žene in en dan za starše. Otroci so se pa muzali in po svoje skleпали o raznih dekletom, fantom in starišem namenjenih pomenljivih namigavanjih očetov kapucinov. Od »odraslih« pa poznamo take, ki veljajo za pristne katoliške može, kateri so pa pozneje po gostilnah svoje šale zbijali na račun naše vere. No če se teče: »Žena, ne boj se otrok! Otroke moraš imeti, ker to naša vera zapoveduje! Akoravno ti je prepovedal zdravnik, akoravno jih imaš že 15, imej še šestnajstega, in ako umrješ na porodniški postelji, boš živela nesba kot mučenica.« To je vendar več kakor preveč. In če žena umrje, kdo drugi bo skrbel za otroke, kakor — kapucinar. Amen.

Iz Trbovelj. Da so pri nas misijonarji tudi čez napredne časopise udrihali, pač menda ni treba niti posebej omenjati. Kak trn v peti sta jim »Narodni List«, »Slov. Narod« itd.! Pri spovedi jih je ka, samo to peklo; druge hudobije so bile odvezane, samo čitanje naprednih listov ne.

Zivnozdravniško službo v Šmarju pri Jelšah je podelil deželni odbor g. Antonu Peršuhu, ki je šentjernejski rojak konjiškega okraja. On je službo že nastopil in stanuje v novi posojilniški hiši poleg trške občinske pisarne v Šmarju.

Iz deželne drevesnice v Celju. Piše se nam: Čudno je postopanje vodstva deželne drevesnice v Celju, ki dopisuje naročevalcem, ki pišejo slovensko, v nemškem jeziku (in to še v kaki nemščini!) Da jih ni sram!

Iz Trbovelj. Pri stavbnem podjetniku g. Fr. Senekoviču so 28. marca stavkali vsi delavci zaradi stavbenega vodja Karla Korošca, ki je delavcem zaradi neke malenkosti prejšnji dan odtrgal pol dneva. Po triurni stavki so zopet stopili v delo. — Svetujemo pa, ne nepravilno strogo postopati z delavci.

Iz Gornjegagrada. Kako znajo klerikalci gospodariti, naj dokazuje sledeče dejstvo: Dne 3. t. m. se je morala razpustiti pašniška zadruga za gornjegrajski okraj, ki so jo klerikalci pred nekaj leti z velikim halojem dobili v svoje roke. Tako je povsod: v državnem zboru nič, v deželnem zboru nič, doma nič — to so uspehi klerikalnega »dela za ljudstvo«.

Iz Škofjevasi pri Celju. Celjska časopisna cunja »Deutsche Wacht« je poročala, da so se v Skofjevasi stepli škofjevaski fantje, kar je seveda laž. Stepla sta se res dva fanta, pa ne pri nas, ampak pri Rendlu v Arclinu, in sicer en fant iz Arclina in eden iz Ljubečne. — Naši požarni brambi je g. Peter Majdič podaril brezplačno prostor za gasilno spravišče in je obljubil tudi denarno podporo. — Upamo, da bo požarna bramba tudi v kratkem opravila sramotno nemško poveljevanje na slovenskih tleh.

Iz St. Jurja ob i. ž. Z velikim zadovoljstvom sem čital Vaše poročilo o lepi zmagi naprednih kmetov v Slivnici pri občinskih volitvah. Tako je, kjer znajo kmetje s svojo glavo misliti. Tudi nas kaplan Dvoršak, ki je prej v Slivnici preobračal svoje kozolce, si je malo brusil pete za slivniške volitve, in sicer med Šentjurčani, ki so v Slivnici volilci. Prav dobro mu je zabrusil neki kmet, katerega je tudi nadlegoval, češ: »prej je bilo dosti boljše, ko se nisc duhovniki povsod zraven vtikali,

zda pa morajo že pri vsakih volitvah nos zraven imeti. — In kaplan Dvoršak je šel z — dolgim nosom.

Sv. Štefan pri Šmarju. Tu se v nedeljo 9. t. m. otvori javna ljudska knjižnica, ki jo je ustanovilo »Pol. in gosp. društvo v Šmarju«. Naj bi služila izobrazbi in kmečkemu napredku!

Okrajni šolski svet celjski je imel dne 30. m. m. svojo redno sejo, v kateri so se vzele na znanje tekoče zadeve; za krajnega šolskega ogleda za Dobrno je bil imenovan posestnik Juri Božnik; odobrilo se je več računov krajnega šolskega zaklada; vzelo se je na znanje poročilo o nadzoru vaju šol na Kalobju, v Št. Pavlu, na Pirešici in na Teharjih ter se je pri tej priliki izreklo pohvalno priznanje nadučitelju teharskemu, g. L. Šahu za uspešno službovanje in za njegov izredni trud pri oskrbovanju šolarske kuhinje itd.

Z Vranskega. Zadnje dneve marca zapustil nas je obče priljubljeni in spoštovani c. kr. dež. sodni svetovalec g. Josip Rotner. Šel je na lastno prošnjo v pokoj. Gospod svetovalec Rotner je bil eden izmed redkih slov. sodnikov, ki je v domačem jeziku uradoval, s strankami prijazno občeval in se pri vsaki priložnosti za pravice slovenskega jezika potegoval. Zavoljo svoje značajnosti je bil obče priljubljen pri prijateljih, oboževan pri svojih uradnikih, a spoštovan in cenjen tudi pri višjih oblastih. Njegovo življenje je bilo tiho, a tembolj blagodejno. Narodna podjetja je vedno rad in izdatno podpiral, zlasti je bil naklonjen šolam in dijakom. V svoji skromnosti pa se je vedno ravnal, da levica ni vedela, kar je desnica podarila. Ubogim je bil vsikdar skrben oče. V tem ga je radovoljno podpirala njegova plemenita soproga, ki je bila vseskozi narodna in slovenske prireditve pospešujoča dama. In ta preblaga družina nas zapusti za vedno! Prazno bo mesto v vranskih društvih, nenadomestljivo pa v srcih njihovih prijateljev. — Ljubila sta slovensko zemljo, pred vsem svojo ožjo domovino, prelepi Lembah; zatorej ju srce vleče v g. svetovalca rojstni kraj, na prostor njegovih detinskih in mladeniških let. Da bi to srečo nekajeno v jeseni vajinega življenja še mnogo let v zdravju uživala, to vama želijo iz dna srca hvaležni Vrančani.

Iz Vojnika. (Naše farne razmere.) Izgubili smo v naglici našega narodnega župnika, pokojnega Voduška. Sedaj se nas loteva strah, kakšnega naslednika nam je namenil ordinarijat. Po straneh smo tudi slišali praviti, da prosil, in sicer z velikim upanjem, k nam prosluli župnik iz Št. Lenarta nad Laškim, neki Časl, o katerem se nič dobrega ne zve. Dobro se spominjam, da mi je neki Št. Lenarčan pravil, kake silne stroške za nov farovž jim je takoj ob prihodu napravil. Bog se nas usmili, pri nas imamo pa star farovž. V Št. Lenartu je dal staro župnišče skoro do tal podreti in potem sezidati celo vilo z 2 verandama, ki so same stale nad 2000 K. Šipe na oknih in zastore (rolete) ima kakor kak trgovec izložbena okna. Pa to še ni vse! Pravil mi je ta mož tudi, da si je najbrž, vsaj tako govornjo, na farmanske stroške kupil klavir in silno drago pohištvo, katerega jim včasih kaže. — Seveda je pa račun tudi bil po tem. Najprej jim je govoril, da bo neka »grofja« vse plačala, le vožnje naj napravijo. Potem pa so morali v 4 tednih plačati proti rubežni farani vse sami. »Grofje« ni bilo, pa tudi denarja od nikoder. Zadnja krava je šla iz hleva, kdor pa tiste ni imel, še pa danes plačuje dolg v posojilnici. Bilo je kletve, joka, prepira, da se Bogu usmili. A Časl ima sladek jezik. Polagoma se je vse poglelo in s svojim priljubljenim govorjenjem je še naprej ožemal uboge farmane. Sedaj bi rad prišel k nam v Vojnik, ker misli, da bi pri nas bilo še kaj dobiti. Pa pri nas bo naletel na trdo kost; mi si želimo rajnemu Vodušku vrednega naslednika, ne pa »šibe božje«. To v vednost vojniškim faranom, pa tudi Časlu v Št. Lenartu, da bomo, če treba, poznali drug drugega!

Sv. Štefan pri Šmarju. Ker se neko klerikalno človeče zaganja v napredne denarne zavode, in da ljudje, kateri so naprednega mišljenja, niso posnemanja vredni, mu svetujem, naj le pridno in skrbno jezik za zobe vtekne, če ne, bodemo v prihodnji številki »Nar. Lista« objavili njegovih dvanajst slabih lastnosti. Med drugim pravi tudi, da so klerikalci vzorni ljudje in posnemanja vredni. Evo Vam zgled. Neka že stara ženica, zelo pobožna na videz, katera obrtka vse misijone na Sp. Štajerskem, vse dekliške shode, katere priredi župnik Gomilšek, in vsako leto roma k Mariji Pomagaj na Brezje, se pa doma s svojo že blizo 80 let staro materjo in že enake starosti očetom prav po nekrščansko prepira, tako da se ji mati mnogokrat od žalosti solzi. In je to tudi posnemanja vredno, da zakonsko ženo moti, da ne stanuje pri svojem možu in da zraven nje pohajkuje? Fej! Resnično Vam povem, da to ni krščansko življenje. Pri nas, katere nas tako brezverske imenujete, če »N. L.« čitamo, vendar ne najdete takih komedij. Da imamo tudi napake, ne tajim, pa posnemanja vredni smo pa le bolj, kakor pa take vrste klerikalci. Torej pred nami vidite pezdir, pred Vami še pa bruna ne. — Naprednjak.

Sv. Štefan blizu Šmarja. V nedeljo 2. aprila je v tukajšnji šoli poučeval naš g. nadučitelj Fleré o sajenju drevesc. Zbralo se je precej moških, največ pa mladeničev, žena in deklet. Poučeval je o pravilnem sajenju, kako in pa kakšne vrste naj sadimo. Poslušalci so z zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem. Tako je prav, v vsaki občini naj bi domači strokovnjaki, namesto da zraven pijancev po

gostilnah posedajo in prazne šale zbijajo, se rajši kaj o vzornem gospodarstvu pomenili. Le na ta način se bo gospodarsko blagostanje izboljšalo. Ljudstvo bi se naj udeleževalo vsakega najmanjšega poučnega zborovanja, ker le na ta način pridemo do gospodarske organizacije. G. nadučitelju Fleretu se pa zahvaljujemo za njegovo izredno lepo predavanje, in ga prosimo, naj bi se še večkrat spomnu s kakšnim poukom nas nevednežev. — Poslušalec.

Na prigovarjanje copernice »Maga« se je odzval tudi Rogovilo ter obljubil, da si pride ogledati vrvenje, če bode narodna noša in planinski kostum dobro zastopana.

Ptujski okraj.

Iz Ormoža nam poročajo: Politično društvo »Sloga« v Ormožu je na svojem občnem zboru z dne 2. t. m. enoglasno sklenilo, izraziti senatnemu predsedniku g. dr. Miroslavu Ploju zahvalo za dosedanje uspešno zastopanje ormoškega okraja v državnem zboru in ga naprositi, da sprejme kandidaturu tudi pri prihodnjih državnozberskih volitvah. Z ozirom na neugodne razmere, v katerih sedaj žive Slovenci, se pozivljejo vse stranke, da kandidaturi dr. Ploja ne nasprotujejo, ker bi s tem zelo oškodovale naše interese.

Ivanjkovci. (Požar.) Ivanjkovska požarna bramba še ne obstoji celo eno leto, a je morala hiteti pretečeno nedeljo dne 2. aprila že petikrat gasit. Popoldne so imeli požarniki v Ivanjkovcih prvo vajo v tem letu in so se po zaključku vaje mislili pri »Kraljici« malo pokrepčati, ko se zasliši bučni glas hupe, kliče ognjegasce na pomoč. In kakor 8. decembra l. l., ko so ravno tudi menili začeti s tombolo, tako se je tudi sedaj mahoma izpraznila gostilna. Gorela je v Brebrovniku viničarija župnika Raušla. Petindvajset mož s hardeškimi vred z nabrežno brizgalno pod vodstvom načelnika L. Petovarja in podnačelnika nadučitelja Šijanca, je bilo hitro, kolikor je to dopuščal visoki svetinjski hrib, na mestu nesreče. Zgorel je strešni stol in hlev, žalibog tudi viničarjeva krava; rešila se je popolnoma nova preša in obranile sosedne hiše. Zažgali so deca. — Posebej je treba omeniti, kar se malokje vidi, da so ljudje — med njimi gđ. učiteljica Grossmann — na besedo brebrovniškega župana Janežiča prav pridno donášali vodo do brizgalne, ki je bila postavljena sred brega, ker je bila voda globoko v grabi. Po dvehurnem delu je bil ogenj pogašen.

Zaplenjeno

Neverjetna slovenska potrpežljivost. Od Velike Nedelje nam poročajo: Ormoški »turnarji« so priredili v nedeljo pešizlet čez Šadrinjsko grapo k nam. Zbrali so se potem v Laurentsčitschevi(!) gostilni. Cel pot se je razlegalo od teh »turnarjev« divje kričanje, menda petje in običajno heilanje. V Laurentsčitschevi gostilni, ki očitno ne rabi slovenskih gostov, je pa bilo nadaljevanje. Kaj bi se zgodilo na primer slovenskim Sokolom, ako bi napravili tak pešizlet na nemško Štajersko? Nemci bi jih najmanj napadli s kamenjem, noži in koli ter drugimi takimi »kulturnimi« sredstvi; mi pa izzivače mirno gledamo in pustimo laziti po naši zemlji. Malo več narodne zavednosti in ponosa bi nam bilo res krvavo treba.

Brežiški okraj.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. Pred 4 tedni je kupil posestnik Z. iz Dekmarce v občini Sele na Hrvaškem junca, da bi mu zraven krave prideloval uborni kruh, da ne bi družina od gladu končala, kakor se to že dogaja. Ker je postava upeljana, da mora vsako živinče (ki pride s Hrvaškega) pregledati živinozdravnik, a on tega ni dal storiti, mu je vsled sosedove ovadbe orožništvo junca odgnalo in c. kr. glavarstvo ozir. živinozdravnik mu ga je 26. marca t. l. na licitaciji v Št. Petru prodal. Ob junca — in še kaznovano. Človeku se milo stori, ako gleda tako revščino. — Faran.

Iz Sevnice. Hlapec Anton Kodrič je ukradel svoji gospodinjji Neži Koretič v Sevnici mladega, krepkega konja, ga prodal, kupil drugega in ga še ponoči spravil v hlev, da bi njegova gospodinja mislila, da ga je zamenjal kak tujec. Ukradel in prodal ji je tudi voz. Ko mu je gospodinja rekla, da ga ovadi, ji je grozil z revolverjem. Ali kmetica se ni zbal in orožniki so nepoštenega hlapca že zaprli.

Zažgali so otroci posestnika Josipa Premelčiča v Gregovcih z vžigalicami gospodarsko poslopje. Da ni zgorela tudi hiša, sta zabranili požarni brambi iz Bizeljskega in Gregovc.

Brežice. Brežiški nemškutarji so se zopet začeli gibati. Nekaj časa so mirovali in kuhali na tihem jezo nad mnogimi brčami, katere so jim prizadale različne oblasti. Uvideti so morali, da bo njihovi slavi prej ali slej za vedno odklenkalo, da se na celi črti potaplja in da ni daleč čas, ko jih bo lastna nadutost in nestrpnost proti Slovencem za vedno zadušila. Kakor potapljaajoči segajo po zadnji šibki bilki v upanju, da morda le še zavlečejo za nekaj časa neizogiben pogin. To bilko vidi v sedanjem položaju na denarnem trgu. Iz dozdevnega denarnega pomanjkanja bočejo zase kovati kapital, ki bi jim naj pomagal napolniti njihove izpraznjene blagajne. Ne izide številka ptujskega »Štajerca«, da bi se na nesramen način ne blatilo naše »Posojilnice«, prerokuje se ji propad in ščuva se vlagatelje, naj vzdignejo svoj denar. Različni sumljivi elementi se plazijo po okolici in pripovedujejo ljudem neverjetne bajke o naših denarnih zavodih; posameznim vlagateljem se pošiljajo brezimna pisma s pozivom, da naj od slovenskih zavodov zahtevajo svoj denar in ga shranijo v nemških hranilnicah. Toda celo to nesramno početje ne bo rodilo zaželjenega sadu; naš kmet je prepameten, da bi verjel vsakemu Svobodu, Biberju ali Oderju. Gospodje, pomagajte najprvo samim sebi na noge, potem šele podučite druge! Seveda se nahajajo tudi ljudje, ki se vsedejo tem kalinom na limanice in ki morajo svoje zaupanje v te prijatelje plačevati z lastno kožo. Tako so naščuvati nekega kmeta, da je v svoji nevednosti in morda tudi hudobnosti širil o naši »Posojilnici« lažnjive vesti. Ko se je kmeta pozvalo, naj prekliče laži, so ga njegovi nemški prijatelji pregovorili, da naj ostane trden in vztrajen pri svojem natolcevanju. Pri sodniji je dobil zapeljani kmet zaslužno plačilo: 60 K globe ali šest dni zavora zaradi častikraje. — Kje ste tedaj bili vi, nemški prijatelji, da bi ubogi pari pomagali in priskočili z obljubljenimi dokazi na pomoč? Po časopisih pisati laži, je prav lahko, če tudi ne možato, toda kadar se gre za dokaze, tedaj se pa poskrijete kakor dihurji in se še posmehujete zapeljanemu kmetu. Sram vas bodi! — Le tako naprej, gospodje! Z lažjo in obrekovanjem ne boste zavoženega voza potegnili iz blata. Pomislite pa lahko, da je vaše početje dvorezen nož in da se bo vaše nesramno delo nad vami maščevalo.

Ljutomerski okraj.

Malonedelja. Vkljub temu, da nam je dal »Štajere« enega župnika in »Slov. Gospodar« enega, smo še vendar Malonedeljčani vedno brez njega. Pa le »fretamo«. Je pač huda za župnike; pa bi nam vsaj kakega kaplana zmogli, če več župnikov ni! »De pač moga enok Komarof Mihalek k Malonedli priti.«

V Ljutomeru je umrla 1. t. m. gospodu trgovcu Seršenu hčerka Marica v nežni starosti enega leta. Prizadeti obitelji srčno sožalje!

Zadruga za rejo žrebet v Ljutomeru ima v nedeljo 9. t. m. ob pol 8. uri zjutraj v gostilni gospe Kukovec svoj občni zbor. Dnevni red: Naznanitev žrebet v pašnik. Slučajnosti.

Mariborski okraj.

Razpisana služba. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je razpisano mesto uradnega sluga. Prošnje je vložiti do 10. maja pri c. kr. okrožnem predsedstvu v Mariboru.

Iz Maribora. Tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo je proglasilo, da ni v mariborskem političnem okraju več kuge slinavke in grintavke.

Hoče. Orožniška postaja je iz Slivnice premeščena semkaj.

Iz Hoč pri Mariboru se nam piše: Za našo in slivniško faro se ustanovi posebno zdravstveno okrožje. Dober zdravnik bi bil tu prav potreben, zlasti še slovenski.

Pijte samo **Tolstovrško slatino** ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštanj (Koroško).

Slovenjegraški okraj.

Pri Sv. Primožu nad Vuzenico so prišli kmetje že tako na kant, da ne morejo več niti sami sebi gospodariti v občini. Pred kratkim so izvolili v občinski odbor tudi tri nemške zagrizence in sicer Lukasa iz Marnberga ter Paherniga in slaboznana Mettingerja iz Vuzenice. Kakor je žalostno in škodljivo, ako si kdo pri hiši ne more sam gospodariti, prav tako je tudi pri občini.

Pri Sv. Primožu nad Muto je imelo v nedeljo ondotno brajno društvo svoj občni zbor. Ker se je zvedelo, da pride tudi poslanec, se je bilo zbralo lepo število narodno zavednih kmetov in mladencev. Govornik je navzoče bodril, naj se naši ljudje trdno držijo lastne grude in materinega jezika ter dokazoval, da je nevednost tudi kmetu in delavcu največja škodljivka. O politiki se ni govorilo.

Na Pernicah blizu Mute je pred par leti zlezal na županski stolček po neprevidnosti slov. kmetov neki nemščurček, ki je slepo orodje marnberškega Šoberja in mučkega Erberja. Sedaj je hotel za vsako ceno ondotno šolo ponemčiti ter izročiti šulferajnu v kremplje. Pa se je opekel. Ljudje so mu povedali, da ne marajo njega za reformatorja, o volitvah mu bodo pa pokazali pot v penzijo k Šoberju in Erberju.

V Vuzenici so vložili propali nemškutarji in Nemci proti občinskim volitvam ugovor. Imeli so vsaj en »trošt«, če tudi kaj kratko časa. Ugovor so namreč naslovili na okr. glavarstvo. Ker pa zakonik trdi, da mora občina poslati ugovor naravnost namestništvu, zato se jim je vrnil. Občina se vendar ne more pri višji inštanci tako blamirati, da ji pošlje napačno naslovljen rekurz. To je spravilo nasprotnike v hudo zadrego.

Celo cigansko bando so pripeljali orožniki v soboto v celjske ječe iz Mislinjske doline. Cigani so se priklatlili iz Ogerskega. Zakaj se to sodrgo sploh spušča čez mejo?

Naša narodna obramba.

Iz Polzele. C. M. podružnica je imela 25. pr. n. svoj redni občni zbor, na katerem je izvoljen sledeči odbor: g. Julij Žigan, trgovec, za predsednika, g. P. Loparnik, podpredsednik; ga. Tilka Tušakova, tajnica; g. I. Cizel, trg., blagajnik; odborniki: Radivoj Tušak, Josip Repič, mizar, Anton Močnik; namestnik: Ant. Farčnik, nadučitelj. Podružnica je plačala l. l. za jubilejni dar eden obrambni kamen ter se zglasila ob tej priliki še za drugega. Prireditelj je bilo v preteklem letu več, ki so — vkljub slabemu obisku od zunaj — vendar gmotno in moralno dobro uspele. Letos tudi namerava in upamo, da nas bodo sosedi mnogobrojneje posečali kot doslej, kajti tu smo na ogroženih tleh in rabimo sigurne in velike podpore. Tudi pri lanski — slovenski božičnici — je podružnica pomagala ter sklenila letos prav tako! — Naša podružnica bi morala biti močna, žal, da je tako malo članov.

Iz Bočne pri Gornjemgradu. Tukaj se je vršil občni zbor domače Ciril-Metodove podružnice v nedeljo, dne 26. marca t. l. Izporočila odbornikov je posneti sledeče: podružnica ima sedaj 86 letnih in 1 podpornega uda. Od svojega ustanovnega shoda 25. septembra 1910 in pa do 26. marca 1911 je imela podružnica sledeče dohodke: prispevki ustanovnega shoda in Miklavževega večera so 72 K 89 v.; za društvene razglednice in narodne koleke 4 K 34 v.; drugi dohodki 5 K 71 v.; 3 nabiralniki so dali 46 K, in izmed teh je dal oni v gostilni gosp. Zmavca (Šek) sam 33 K; nadalje so še plačali podružnični člani 172 K udnine. Stroški pa znašajo v tej dobi 105 K 03 v., vsled česar dobi C. M. družba 195 K 91 v., kar je za polletni obstoje bočke podružnice precejšnja zbirka. — Ves stari odbor je voljen enoglasno še zanaprej. Končno se je izrekla želja, naj bi se znanstvena predavanja, katera je v imenu C. M. podružnice v minuli zimi priredjal domači nadučitelj, g. Josip Bizjak, v prihodnji zimi nadaljevala; saj so vaščani in okoličani Bočne vseh 14 predavanj mnogoštevilno obiskovali, kar dokazuje njihovo ukaželjnost in stremljenje po napredku. In slednjič se je še sklenilo, da napravi domača podružnica vsako leto v poletnem času veselice na prostem in na zimo pa Miklavžev večer.

Gospodarski paberki.

Slovinci, podpirajmo se med seboj!

Vsak slovenski trgovec, gostilničar, obrtnik, zdravnik, učitelj, duhovnik in sploh vsak posamezen člen našega naroda lahko neizmerno veliko stori za okrepitev našega naroda, ako kupuje in naročuje vse potrebščine v našem slovenskem jeziku ter le pri slovenskih ali slovenskih podjetjih. Počasi, a vendar sigurno se mi Slovenci otesamo tujega ter si vsled tega ustvarjamo vedno več »svojega«. Z veseljem lahko opazujemo, da nam dandanes že ni treba iskati potrebščin pri tujih nam sovražnih podjetjih, ampak da nam že slovenska ali slovaška industrija in podjetništvo nudi toliko, kolikor rabimo, če le hočemo.

Tudi podjetje Tolstovrške slatine je prišlo v slovenske roke. Kako je bilo treba, da smo se Slovenci tudi na tem polju rešili »tujega«, kaže dejstvo, da je naročil na Tolstovrško slatino ogromno, ter da se je odpošljila cele vagonne po vseh slovenskih pokrajinah. Ni že menda kraja na Slovenskem, kjer bi ne imeli slov. kisle vode, Tolstovrške slatine. Podjetje Tolstovrške slatine se je moralo od začetka boriti z velikimi težkočami. Nikakor ni

bilo mogoče, takoj od začetka vrelec urediti, kakor bi bilo treba. Zadnji čas se je posrečilo celo napravo zboljšati ter spopolniti, o čemur priča veliko število zadnje dni došlih pisem, v katerih se voda hvale in od gg. zdravnikov priznava kot zdravilna mineralna voda. Od začetka se ni poznalo lastnosti vrelca in delavcev, zato se ni moglo postreči, kakor se to danes lahko zgodi. Kdor danes naroči, bode gotovo zadovoljen. Vrhu tega se prida k vsakemu zaboju listek, za ktere ga se plača kateremukoli slov. društvu ali organizaciji 20 vin. v narodne namene. Tudi zaloge, oz. preprodajalne se bodo sčasoma v vseh slovenskih krajih uredile. Tu navedemo le za Spod. Štajersko dozdajšnje založnike oz. preprodajalce, pri katerih se dobi Tolstovrška slatina. So to gg.: Ivan Ravnikar in Anton Kolenc v Celju, Alojz Senčar v Ptuju, Fr. Turnšek v Vrnskeni, Uršič in Lipej v Brežicah, Lovro Petovar v Ivanjkovcih, Anton Zemljič v Št. Lenartu v Slov. gor., Jos. Prisljan v Gornjemgradu, Ivan Purnat v Bočni, Ludvik Kuharič v Ormožu, M. Berdajs v Mariboru.

Dozdaj se dobiva pri omenjenih, a da se izpodrine tuja, je vsakega trgovca in gostilničarja dolžnost, da upelje to vodo, in vsak Slovenec naj povsod zahteva edino le slovensko kisloto, Tolstovrško slatino. Trgovci in drugi, ki želijo imeti zalogo oziroma preprodajo ali zastopstvo, naj se obrnejo na naslov: Tolstovrška slatina, Guštanj, Koroško. V kratkem bodo objavljeni v časopisih vsi preprodajalci oziroma založniki.

Spomladansko delo na travnikih. Dobro gnojenje in vlačenje travnikov s travniško brano je delo, za katero so nam travniki zelo hvaležni. Na ta način zatiramo mah, a obenem zboljšujemo rušo, da nam daje boljše košnje. Po naših travnikih je še dosti mahu, katerega moramo iztrebiti, da se ruša izboljša. Vsako pomlad se mora travnike dobro prevlačiti z brano, katera poravnava tudi kvatine in zrahlja površje zemlje. Zato naj bo skrb vsakega večjega posesnika, da si nabavi travniško brano, če pa to ni mogoče, pa naj si jo nabavi vsaj vsaka vas. Vsaka vas bi morala imeti vsaj eno travniško brano! Treba pa je tudi gnojiti! Kdor ni v jeseni gnojlil svojih travnikov, naj jih pognoji sedaj z gnojnico ali pa z umetnimi gnojili, da si izboljša košnje.

Čaj bo dražji. Cene čaju so v zadnjih tednih poskočile skoro za polovico in to vsled tega, ker so se naročila Zedinjenih držav vzdignila skoro za dvojno množino. Ker londonski trg ne more več zadovoljiti svojih odjemalcev, je treba računati s tem, da bodo cene še bolj poskočile.

Gnojenje s Tomasovo moko. Mnenje, da je treba gnojiti s Tomasovo moko samo v jeseni ali v zimi, se je izkazalo po najnovejših izkušnjah kot nepravilno. Pri sejanju ovsa in ječmena treba pomniti, da pripušča hitra razpustnost Tomasove moke tudi spomladno gnojenje. Zadostuje moko v brazdo raztrositi in seme zavlačiti. Tako gnojenje je v prospeh nele razvoja, ampak je koristno tudi za poznejši sadež. Tudi travnike se lahko februarja in marca s Tomasovo moko uspešno gnoji — Tega gnojila češki izdelek (znamka »Štiripersnik«) se dobi v poljubni množini. Glej inserat!

Slovinci v tujini.

Novice iz Amerike. Slovenka umrla. V Willock, Pa., je umrla 15. marca po trimesečni bolezni Neža Mert. Pokojnica je bila stara 22 let in je bivala v Ameriki šele 15 mesecev. — Nesrečen rojak. Rojak Josip Gazvoda v Delmont, Pa., je bil 1. marca okraden. Tatovi so mu odnesli iz njegove prodajalne 16 parov čevljev in več oprave. Dne 13. marca pa mu je nekdo zažgal hišo. Ogenj je nastal ob 2. ponoči. Gazvoda je dobil več pretiilih pisem. — Volitve v Puebli in Slovenci. Dne 4. aprila se vrše volitve v mestu Pueblu. V tem mestu je dosti Slovencev. Zdaj delujejo Slovenci na to, da dobe svojega zastopnika v občinskem svetu. — Slovenca ponesrečila. V Virginiji in v Gilbertu v Minnesoti se je v premogokopu udrila zemlja ter podsula dva Slovence. V Virginiji je bilo usmrčenih 14 delavcev, štirje so bili pa težko ranjeni. Ponesrečen rojak so piše Martin Barborič. Dosedaj so samo sedem trupel spravili na površje, druga bodo dobili morda šele v par mesecih, ker leži na njih nad pol milijona ton zemlje. Na isti način, kakor v Virginiji, se je pripetila nesreča tudi v Gilbertu. Zemlja se je bila vsled južnega vremena zrahljala in se udrila. Podsuti so bili trije delavci, med njimi Slovenec Josip Babič. Ta je prebival v Biwabiku, Minn., kjer je zapustil ženo in pet nepreskrbljenih otrok.

LISTEK.

Muzikant.

Češki spisal Viteslav Hálek.
(Konec.)

Janez je dihal kakor vpehani konj, ali tistim, ki so bili okrog njega, je dih zastal, srce jim ni bilo, preplašeni so bili in prestrašeni. Stari bajsar je držal očale v roki in ni vedel, ali bi plakal od radosti ali se zgrozil z drugimi. Strah in groza je dosegla najvišjo stopnjo; dihal Janez kakor vpehani konj, je v resnici čas, da bi nehali. Če ne, pa si zlomita vrat jezdec in konj. Vsi so bili tako izmučeni, da se je videlo, da nimajo več sil, da bi gledali za ten konjem; kaj so že gledali! Ta konj, ta burja jih je

potegnila s seboj in oni bežijo za njo, kakor gnani od vetra in nimajo več sape, da bi se zadržali.

V tem poči Janezu struna — v trenutku vse utihne, niti eden, tudi Janez se ne upa dihati. Še nekoliko časa in Janez zaigra znano polko, ostali muzikanti pa za njim, še stari bajsar si je nastavljal očali, da bi pogodil note. Vsi so se zasmejali naenkrat, kakor bi se bili rešili strašnih prikazni — kjer je ravno kdo stal, je zgrabil svojega bližnjega in vsi so se vrteli, kakor bi šlo za življenje. Prejšnja veselost in razposajenost se je vrnila. Na to pa, kar se je zgodilo, so se spominjali kakor na minuli sen.

Janez ni šel več plesat. Sedel je z muzikantu za mizo in igral, kakor hitro je prišla vrsta. Čudno, da ga ni upal nihče vprašati, kaj je to bilo, da je obdal vse s takim čarom.

Ali Janez je bil tudi bled kot smrt. Ko bi bili sledili vsi njegovemu vzgledu, ne bilo bi več veselja v hiši.

Ali je Janez vedel, da je bled? Komaj; čutil pa je, da se ne skladata lok in resničnost. Igral je kar na pamet, njegove oči so pa hodile za Liduško, a kjer so bile oči, tam je bila tudi misel.

Pred kratkim je prišel v gostilno knezov komornik, ki se je sedaj začel smukati okoli Liduške. Zato je gledal Janez neprestano, kako se zabava komornik z Liduško. In Liduška? Dozdevno se je prav dobro zabavala, Saj niti oči ne obrne od komornika, niti ne zmeni se ne za Janeza z enim pogledom. — Janezu se zdi, da ga vidi Liduška samo takrat, ko razveseljuje druge, da se ji ljubi samo takrat — ko je komedijant. — — — Zaprisedel je, da ne naredi niti ene šale več; bilo je to prvokrat v življenju, da ni bil zadovoljen s samim seboj. Ljubi mogoče Liduška komornika? Skoro se zdi, da. In komornik — kako se sklanja nad njo! Mogoče ji ravno šepče: »Liduška, jaz te ljubim!«, in ona mu mogoče odgovarja: »Jaz pa tebe!«

»Bedak!« pravi sam pri sebi in se jezi, da ni izpovedal Liduški svoje ljubezni.

Nekako v sredi polke je bilo, ko se je zgubila Liduška z plesa, komornik pa za njo. Nihče ni opazil tega — kdo bi se tudi pri plesu zanimal za druge. Ali Janez je takoj opazil, ker ni izpustil izpred oči ne Liduške ne komornika. Vdaril je ob gosli v znamenje, da končajo. Komaj so položili muzikanti godala na mizo, je izginil Janez kakor kavra.

Pogledal je na desno, pogledal na levo — pod oknom je stalo nekoliko bab, na vasi nekoliko fantov, a o Liduški ni bilo ne sluha ne duha. Vprašal je enega fanta, če je mogoče videl iti Liduško iz gostilne; fant reče, da ne, in konec je bil popraševanju. Kaj bodo tudi taki fantje gledali, če gre Kroupova Liduška! Ko bi se pa bil obrnil do bab, bi se jim bil samo dal na jezik.

Vrnil se je v hišo. Celo noč se ni zasmejal več. Tudi plesal ni. Stari bajsar je slutil, da se je moralo nekaj zgoditi z Janezom. Nagibajoč vrč k ustom je pogledal skozi očali na Janeza. Sreča, da so mu padle očali v vrč; kajti predno jih je dobil ven, pozabil je že davno na Janeza.

III.

Nedaleč od Bučelovic stoji breg po imenu Hlumek. Na tem bregu stoji cerkva posvečena sv. Trojici in ravno danes je bila tam božja pot.

Prišlo je mnogo ljudi, kakor bi se bili domenili. Mladi, stari — sploh, kdor je mogel in imel le malo časa, prišel je na Hlumek. Dekleta našemljena, da je šumelo, kakor bi vozil koruznico, fantje pa »zbiksani«, da so se dekletom kar srca smejala. —

Ali vam je to bila razstava okrog Hlumka! Kaj je bilo tam »štantov«, pod njimi pa lecata in drugih sladkarij. Poglejte tam onega fantka, ki drži svojega očeta za suknjo in ga vleče k »štantom«. Oče mu sicer pravi, da gresta najprej v cerkev, po maši pa da se čisto gotovo snidejo z babičko z Novevasi. Ali kaj fantek ve, kaj mu pravi oče sedaj! Oni veliki konj iz »lecata« ga tako vleče, da je pozabil, držati se očetu za suknjo ter se je postavil čisto pred šotor. Še le čez čas zapazi oče, da sicer pripoveduje, da ga pa ne poslušajo nihče, še celo več, da je izgubil sinka. Sreča za njega, da so očetje o božji poti boljši kakor navadno, sicer bi ne ušel tako lahko.

Oče je sicer kupil onega konja — pa kaj, ko sinček še nima soldata! Ko bi imel še tega huzarja, pa bi bil bogatejši, kakor vsi generali na svetu. Škoda, da hočejo očetje vedno več razumeti, kakor pa njihovi otroci, ker sicer bi mu gotovo še kupil tega huzarja.

Tamkaj ravno prihajajo Kroupove. Kako ponosno se ozira stara Kroupovka za hčerami, ki imajo krasnejšo obleko, kakor kterakoli. Pa ne samo stara, vsakdo, ki jih je videl, se je obrnil vsaj z enim očesom za njimi. Kako jim vse lepo stoji, posebno najstarejši. A kaj bi šele delali, ko bi vedeli, kakor mi, da ji je ime Liduška!

Če je gledala stara Kroupovka ponosno za hčerami, še ponosneje se ozira za sinji. Fantje kakor iz fare, močni kot skala. Kdo se v vsej okolici more ponašati s takimi fanti kakor Kroupova? — Tudi ljudje si pravijo: »So, kakor bi jih naslikal«. Drugi pa: »To so Kroupovi iz Bučelovic!« A mati si misli: »To so moji sini!«

Toda ko bi o vsakem govoril, ki pride sem na božji pot, nastala bi cela kronika. Nikakor pa ne smem pozabiti Bučelovičke dece, ki se tam nekoliko vstran igrajo za Brožkovo bando, Sindelarjev Hanza pa za Brožka. In Hanza se ozira okrog, kakor bi bil danes ves svet njegov. Kaka božja pot

bi bila tudi brez godbe? Kaj tudi bi bila godba brez Brožka? Očividno torej, da je danes Šindelarjev Hanza prva oseba.

Toda glej! Ravno tam prihajajo Brožkovi. — Hajdi! Vse se obrne k njim. Tudi Šindelarjev Hanza beži tja, če tudi ve, da je od sedaj nehal biti prva oseba na tej božji poti.

Ljudje prihajajo iz cerkve. Brožkovi se postavijo v krog, Janez vdari ob gosli, stari bajsar si obriše očali — in že so igrali kakor le kaj. Na to se postavijo muzikanti po dva in dva in gredo v gostilno. Ljudje pa za njimi kakor v procesiji.

Skoro bi bil pozabil omeniti, da so danes že marsikaj govorili o Liduški in knezovem komorniku. Pravilo se je sicer, da se ne more povedati še nič gotovega, ker Kroupovi nikomur ne omenjajo tega, jih pa vprašati — kaj bi se za to skrbel. Vendar se more reči skoro gotovo, da bo svatba. — Tudi Janeza je marsikdo vprašal, če je že kaj slišal o tem, ker muzikant in svatbe vedno vedo drug za drugega. Ne vem, če Janez tega ni vedel v resnici, ali se je samo tako delal — težko je to uganiti — vendar je pravil, da ne ve. Ta pa, ki ga je vprašal, niti opazil ni, da se je pri odgovoru obrnil Janez v stran, spreminjal barvo ter si otrl pot s čela in oči — mogoče, mogoče, da mu je kanila tja tudi kaka kaplja s čela.

Bilo bi torej skoro gotovo, če tudi še potrebuje višjega potrdila, da se komornik in Liduška vzameta. Drugo vprašanje je bilo, ali se pač poda komornik Liduški ali pa Liduška komorniku — ali pa drug drugemu. Ženske pa, ki so se postavile na kup tam med dvema šotoroma, pravijo, da sta kakor rojena drug za drugega. Čisto drugače pa govorijo moški, ki si pripisujejo že od vekov to prednost, da imajo globokejši vpogled v svet in ljudi kot ženske. Liduška baje ne doživi prevelike sreče s komornikom, ki je videl sicer mnogo sveta, pa ravno zato je baje tako malo stalen in tak veterinjak, da baje Liduška ni njegovo prvo, ap tudi ne zadnje dekle, da baje — no, kdo si bo vse zapomnil, kaj si šepetajo sosedje. Vendar bi bilo, tako so govorili, Liduške zelo škoda; stari Kroupa že rad vidi, če pridejo gospodje iz grada k njemu na obisk, vendar se bo teh obiskov naveličal, kajti gospoda je nestalna kakor voda.

Gostilna je bila danes kakor oblegana. Počasnejši so še sicer pri obedu, ki traja ob priliki božje poti zelo dolgo, a za to pa je okrog gostilne toliko fantov in dece, da bi jo lahko vzdignili in odnesli.

Ze je bilo precej pod večer. V gostilni je bilo ljudi, kakor bi jih nabil. Stareji sosedji so sicer sedeli zunaj pod kostanj, pa kaj jim je to pomagalo! Srečen je bil le tisti, ki je mogel plesati.

Tudi danes so igrali Brožkovi. Kroupova Liduška je mnogo piesala. Janez ji je to brez dvoma privoščil, a gledal je več njo kot note. Ko so muzikantje odigrali ter položili instrumente na mize, vstane Janez ter si izgovori z Liduško en ples.

»Galop!« zakliče obrnivši se k muzikantom. Stari Brožek je dal znamenje, bajsar je prijel lok, si naravnal očali — in že je šlo.

Janez je plesal, kar so mu dale noge. Med celim plesom ni enkrat postal in zdelo se je, kakor bi si hotel užiti tega, kakor bi se hotel naplesati za celo noč. Liduška je sicer čutila, kako se trese njegova roka v njeni, ali to je mogoče samo slučajno. Kajti on ni zinił niti besede, da bi mu ležalo kaj na srcu, Liduška pa tega tudi ni mogla uganiti.

Danes prvokrat se je ljudem zdelo čudno, da je Janez tako resen in da ni povedal še ene šale. In mnogi so se začeli spominjati, da je že dolgo časa, odkar ni Janez nikoga spravil v smeh.

Bil je konec galopa. Janez je komaj stal na nogah. Liduška je skoro zakričala, tako ji je stisnil roko; vendar se ni jezila, ker je videla, da se mu vrtil v glavi. Drugi ljudje tega niti opazili niso; kdo bi tudi gledal na druge pri takem veselju. Pa tudi ko bi Janez padel — moj bog! ne bil bi prvi, pa tudi zadnji ne.

Janez je hotel nekaj izpregovoriti, a imel je suha usta in beseda mu je zastala v grlu. Končno se je vendar premogel ter vprašal Liduško:

»Ali ne pride danes komornik?«

Vprašal jo je s tako tresočim glasom, da se je Liduška očividno ustrašila. Mislila pa je, da se mu zelo trese glas, ker je plesal celi ples. Da je tudi ona preplesala, tega mogoče ni vedel niti Janez niti ona.

»Danes se je odpejal s knezom v Prago«, je odgovorila in pri teh besedah se ji je tresel glas kakor listi v pihlajočem vetru.

Izmaknila se je Janezu in šla ven.

Janez pa za njo.

»Liduška, prisegam vam pri Bogu, da bi bila z menoj tudi tako srečna, kakor mislite biti z njim«, pravi Janez ter jo prime za roko. Čutil je, da se mu je odvalil kamen od srca.

Zbegano mu odgovori ona: »Vse to je samo ljudsko govoričenje. Dvomim, da bi iz tega kaj bilo.«

»Liduška, povejte mi naravnost, ali ga ljubite?«

Liduška se je obračala na levo in na desno ter mu hotela izmakniti roko.

»Rotim vas pri svoji sreči, Liduška, povejte mi jasno, če ga ljubite? Umaknem se vam v teni trenutku in nikdar ne križam vaše ceste z eno besedo.«

Liduška ni odgovorila in Janez je stal kakor okamenel. Nalahko mu je odtegnila roko ter odšla v gostilno.

Ko je prišel Janez k sebi in vstopil v sobo, ni bilo več tam Liduške. Vprašal je njenega brata, kam je šla; ta mu je rekel, da jo je začela boleti glava in je odšla domov.

Janez se je popolnoma spremenil. Hodil je sam za sebe, nikomur se ni nasmejal, še govoril ni z nikomur. Ljudje so postajali kar na sredi vasi, kadar so ga videli hoditi tako bledega in žalostnega. Janez ni govoril z nikomur. Zato tudi nikdo ni izvedel vzroka. A uganiti? Kdo more vedeti, kaj se godi v notranjosti?

Najbolj ga je bilo žal staremu Brožku. Janez je bil očetov ponos in veselje, vedno vesel, da se je sam oče razmejal nad njim. A če ga je stari Brožek vprašal po vzroku njegove žalosti, zamajal je samo žalostno z glavo in molčal.

Največja žalost se ga je prijemala na večer. Kakor bi se na večer z vseh strani navalilo na njega in bi se pod težo teh navalov komaj odpočil. In vzel je gosli v roko ter igral tako ginljivo, da bi spravil človeka do solz. Stari Brožek, ki je v luninem svitu poslušal sinovo igranje, si je otrl svetlo solzo iz očesa.

Pozneje ni zadostoval niti večer. Igral je pozno v noč.

Ponočni čuvaj je odtrobil že eno, ko pa je videl, da gori še v gostilni luč, je šel tja, si zapalil pipo ter djal sosedom:

»Brožkov Janez še igra.«

In končno mu ni zadostovala tudi noč. Janez je igral tudi podnevu in še dalje v noč kakor prej. Zdelo se je, kakor bi se v njegovih goslih skrival kak zakleti duh, ki ga nihče drugi ne razume kakor Janez sam. S tem duhom govori kakor s svojim prijateljem, kakor z očetom, kakor — s svojo ljubico. Ali tudi ta duh z njim joče, z njim toži, z njim se spovedava — pa nihče ne razume teh besed tako kakor Janez. Kajti fantje, ki se shajajo spodaj pod Janezovim oknom, ga komaj razumejo. Ko slišijo, da igra nekaj, kar ni niti polka niti galop (kvapik), odhajajo s kislimi obrazi, češ, človek ne more na to niti pesati. Šindelarjev Janez hodi še bolj poparijen kakor Janez sam. Te čudovite pesmi so ga tako zmešale, da sedaj ne ve, kako bi delal, da bi pri svoji bandi posnel Brožka.

Zdi se, da ga tudi oni krasni ptiček razume samo tuintam. Kajti danes je priletel na lipovo vejo kakor vsakokrat, povesil glavo na desno, na levo, pokljukal s kljunčkom slabo vejico, zapel par žalostnih akordov — in fr! zletel je preko pokopališča in cerkveni križ v zavaške gozdove.

Janez ni hodil že nekoliko nedelj igrati v gostilne. Brožek ga tudi silil ni, kajti bilo mu je težko, da bi silil sina, ki se itak tudi sicer očividno muči. Vendar mu ni bilo nikdar po volji, če ga je Janez prosil, naj ga pusti doma. Stari Brožek si je namreč mislil, da se bo v gostilni vsaj malo razveselil, zasmeljal, na sebe pozabil — kratko receno, da se bo raztresel. Nekoč je tudi spolnil očetovo voljo ter šel v gostilno. Tovariši so ga sprejeli z veseljem in odprtimi rokami. Nosili so mu vrčke drug za drugim, ponujali mu piti ter ga prosili, naj pove kaj šaljivega — ali Janez se je držal, kakor bi ne imel smisla za ves ta svet, ki se vrtil okrog njega. Stari bajsar je opazil, da pri Janezu ni vse v redu, kakor pravimo. Za Janeza se je tako zanimal, kakor lastni oče, ker nocoj je izpraznil vrček samo trikrat, kar je bilo za njega zelo malo.

Kaj pa je med tem delala Liduška?

Ko bi vprašali Janeza, težko, da bi kaj odgovoril. Z nekako grozo je poslušal govornice o Liduški in takoj se je oddaljil, če se je začelo o njej govoriti.

V zadnjem času so bili ti razgovori od dne do dne pogostejši. Ta teden se je govorilo takorekoč noč in dan o njej, saj bode prihodnji teden že Liduškina in komornikova svatba.

Bilo je v soboto popoldne. Stari Brožek je prijel Janeza za roko rekoč: »Janez, danes nam moraš pomoči. H Kroupovim pojdemo igrati na kranclje«, zato se moramo postaviti z godbo.«

Janez je bil takoj pri volji. Stari Brožek se je čudil, da se ni niti branil.

Vsa vas je bila danes polna življenja in veselja.

Deca je letala kakor obsedena; Šindelarjev Hanza pa toliko, da ni zblaznel, ko je slišal, da bode igral tudi Janez. Sedaj bode spet vedel, kako se mora vesti, ako hoče oponašati Brožka.

Večer se je približeval in muzikantje so se shajali pri Brožku, da bi od tam šli skupno h Kroupovim. Ljudje so pogledavali izza oken, če že gre do, dekleta so stala pred hišami s prekrižanimi rokami, deca pa je švigala po vasi kakor ribice po gladini bistrega potoka. V enem kotu pa je čakal Šindelarjev Hanza s svojo bando, da bi, kakor hitro izidejo Brožkovi iz hiše, po njih sestavil svoje podložnike.

Na nebu so se prikazale že tri zvezdičke, ko so prihajali Brožkovi s svojo bando.

Cela vas je bila naenkrat pokonci. Gospodarji so išli pred hiše, bronzoga mladina pa je spremljala muzikante do Kroupovih.

Muzikantje se postavijo vkrog. — Čudno, kako je bil Janez danes čil. Delal je dovtipe s starim bajsarjem, povedal marsikatero šalo, in marsikateri bi bil prisegel, da je Janez še stari, kakoršnega so vsi poznali že od davna, in marsikateri bi bil prisegel, da se mu je zdelo samo v sanjah, da je bil Janez ves ta čas — do danes, žalosten. Staremu bajsarju pa se je zdelo, da mu danes zopet prvokrat sedijo očali na nosu, kakor mora biti.

To je bil zopet stari Janez, kakoršnega so vsi ljubili, in zato se je vsem zdelo, da so ga zopet našli. Kako je zajuckal Šindelarjev Hanza, ko je videl, da je Janez zopet stari! Zato je deca tudi divjala kakor obsedena.

Muzikantje so preigrali dva komada. Stari Kroupa je dal privaliti vedro piva in muzikantje so pili po vrsti podavajoč si vrč od roke do roke. — Stari bajsar se je čudil samemu sebi, kako mu pivo spet tekne.

Stari Kroupa je stal na pragu, Kroupovka je vsak čas pogledala iz hiše, Kroupovi fantje so se pridružili muzikantom, dekleta so pogledovala izza oken — ali čudno, Liduška se ni prikazala. Da bi bila vsaj toliko prišla ven, da bi se zahvalila muzikantom — pa še tega ne.

To si je Janez brez dvoma mislil; kajti zopet se ga je prišla taka otožnost, da se mu je krčilo srce. Dobro je, da je bila tema in da ga ni nihče opazoval, ker bi marsikateremu bil pokvaril dobro voljo.

Vrči so bili spet prazni in Kroupovi sinovi so natočili vnovič. Janez je vzel vrč in ga dal, ne da bi pil, svojemu sosedu. Kakor nehote je prijel za lok ter začel igrati.

Vse je utihnilo: na dvorišču in na vasi. Tudi mlinska kolesa kakor bi se obračala tiše in počasneje — navzočih jih ni vsaj nikdo slišal. Janez pa je igral — igral... In njegove gosli so govorile, kakor da si ležita dva prijatelja v objemu, ki se morata ločiti za dolgi, dolgi čas — mogoče za vselej. Čulo se je, kako težko jima bije srce, kako hočeta govoriti, pa ne najdeta besed. Lesketajoča solza — to je vse, kar si moreta povedati —. Ko bi ne bilo tako temno, bi videli, koliko oči je bilo rosnih. Tako bolešno — kdor more tako govoriti, ta mora v najglobokejšem kotičku svoje duše čutiti to, kar govori. In sedaj — ah, človek bi poslušal cele noči. Kakor bi se spominjala trenotkov, ki sta jih preživela v sreči; pa kakor tenka nit se vleče skozi te spomine bridka žalost in zavest, da je konec tem časom. Ali slišiš? Usoda je rekla: z bogom, prijatelj dragi! Molče se obrneta drug od drugega — ta na desno, oni na levo, da se ne vidita nikdar več. Ali še ni dosti? Ali ni bil vsaki izmed nju mož? Ne — ni bil! Ta, ki je ostal, je bil sicer mož, ali mehak kakor dekle; ta pa, ki je odšel, je bil dekle. Slavček ne prepeva nikdar žalostneje kot ta mož; vsa njegova moč in sila se je spremenila v žalost — v žalost obstreljenega orla, ki je ponosen na svoje rane, ki se ne poniža, da bi tožil, ampak krvavi na visokih skalah, dokler ne izkrvavi. Ali ne še, še enkrat se mora ponosno povzpeti k solncu; če že mora poginiti, pogine naj kakor orel. Pa proč od solca, od vsega sveta — v tem: skalni razpoklini, da ga ne vidi nihče, nihče! — Tudi poslednjega glasu: »ljubica moja, imej se dobro!«, niti tega glasu ne sme slišati nihče.

Janez je končal; mogoče ravnotako je skončal orel.

Ali Janez je bil zopet, da ga ni bilo spoznati. Zasmeljal se je, objel je starega Brožka in zaklical staremu bajsarju, naj mu prinese pivo. Ko se je napil, je vdarił ob gosli in muzikantje so zaigrali kvapik, kakor bi se ne bilo zgodilo ničesar.

In niso bile več tri zvezde na nebu; bilo jih je toliko, da bi jih ne preštel celo noč.

Ko so odhajali muzikantje, ni nihče zapazil, da Janez ne pojde z njimi. Janez je šel okrog mlina in postal pri enem oknu. Odtod je gledala Liduška v zvezdno nebo.

Kdo je povedal Janezu, da najde Liduško tukaj?

»Liduška, želim ti sreče iz celega srca. Jaz sem doigral svojo pesem in na svetu nimam ničesar več iskati«, ji je pravil Janez prijemajoč jo za roko.

Liduška se je stresla kakor list v večernem vetru.

»Liduška, ljubiš li svojega ženina?«

Samo zakričala je in zaprla okno.

Čez nekoliko časa je bilo samo še slišati klopotanje mlinskih koles.

V.

Za tem je minilo nekoliko dni in bila je svatba.

»Nekoliko dni« se zgovori zelo lahko, ali tako lahko pa ni, tudi preživeti nekoliko teh dni. V sreči hitro izginejo dnevi kakor ladje, ki jih žene ugoden veter; ali v nesreči se vlečejo počasi, kakor polž s svojo hišo. V sreči je človek kakor ptica — povsod prosto in povsod jasno in človek vse prenese; a v nesreči pa je težek kakor želva — človek vleče komaj samega sebe.

Ko bi bilo šlo po volji komornikovi, bi ne bila igrala danes godba v gostilni, ker se baje to ne strinja z gosposkim šegami. Ali stari Kroupa je obstal pri svojem in zato je bila godba.

Janez je povedal resnico, ko je Liduški djal, da je že doigral svojo pesem. Ker od tistega časa so visele njegove gosli na steni, kakor meč v miru. Kajti Janez se je sedaj bojeval huje, kakor kedajkoli, da niti njegov najvernejši prijatelj — njegove gosli, niso imele čuta za njegov boj. Ko bi vzel gosli v roko, popokale bi strune tako, kakor poka sedaj njegovo srce. Janez je nem in tih kakor mirno jezero, kakor gozd, kjer je zaspal hladni veter; ali na dnu jezera vre in kipijo nepokojno in v gozdu gloda v korenini brezsrčni črv. Janez ni več tako bled, kakor je bil prej; ali njegova barva je barva naglodanega jabolka. Dokler se je mogel zaupati goslim, tega ni čutil; sedaj pa čuti to, in tem huje, ker čuti sam.

Janez ni šel igrat v gostilno; pač pa je prišel tja že pozno pod večer, da bi pogledal svate. Doma ni mogel ostati. Moral je videti, kako je Liduška srečna. O njeni sreči je dvomilo mnogo ljudi; ali pri svatbi se ne sme dvomiti — ker takrat sta nevesta in ženin najbolj srečna.

Ženin ni plesal z Liduško. Sprehajal se je z drugimi dekletimi. Tete so pravile, da menda mora biti, da je prijazen naproti vsem.

Ženin je šel ven, Janez za njim.

»Prosim, da varujete Liduško kakor svoje oko, da jo ljubite kakor svoje srce«, reče Janez mlademu možu in gre zopet v gostilno.

Komornik se je začudil, ko je spoznal Janeza. Ali danes je bil tako razveseljen, da ni imel časa, da bi nadalje o tem premišljeval.

Ko pa je Janez videl, da komornik spet ne pleše s svojo ženo, se ji je približal in poprosil za ples. Liduška je krčevito pritiskal k sebi.

»Nekaj še imam govoriti z vami, Liduška«, ji je djal tako vroče in milo, kakor bi vsaka beseda bila solza.

»Povejte, Janez«, reče Liduška.

Samo to sta spregovorila med plesom.

Janez je hotel nekaj izpregovoriti. V tem pa se je naenkrat stresel in ustnice so se mu krčevito stisnile, da ni mogel besede izpregovoriti.

Noge so ga zapustile. »Liduška!« je vzkliknil in padel na tla.

Liduška je zavpila, da je vsem pretreslo mozek in je godba takoj utihnila.

Janez niso več spravili k zavesti. Ljudje so trdili, da je nesrečno padel na glavo in vsled tega umrl. Mogoče!...

Vse veselje je bilo proč. Nihče ni imel več veselja do daljše zabave. —

Tretji dan po tem so Janeza pokopali.

Bila je žalostna godba, ki ga je spremljala k zadnjemu počitku. Stari Brožek toliko da si ni populil las; saj je pokopal zadnjega Brožka. Tovariši so zgubili svojega tovariša in bodočega vodjo. In stari bajsar? Ko je vrgel v grob tri grude za Janezom, mu je spolzela na očali tako odkritosrčna solza, da odkritosrčneje ni mogel jokati niti oč. Šindelarjev Hanza je neprestano jokal. Razpustil je svojo bando, ker sedaj ni mogel nikogar več posnemati.

In Liduška? Živela je v mestu, in ko je prejela mati čez leto od nje pismo, se je spustila v jok, ker je čitala, da njena hči ni srečna. Razuntega pa jo je hčerka prosila, naj skrbi mesto nje za Janezov grob...

Razne novosti.

Izpuščen morilec izvršil tri umore. Iz San Rema se poroča: Posestnik Almeri, ki je bil zaradi umora obsojen na 30 let in je bil po preteku 22 let vložil prošnjo za pomilostenje, ki pa je bila odklonjena, se je lotil jetniškega zdravnika, ki je bil proti njegovemu pomilostenju. Nato so Almerija oddali v blaznico, kjer so ga dne 31. marca izpustili. Vrnil se je v svojo domovino in tam umoril svojo svačinjo, nekega orožnika in še neko osebo, ki so bili v njegovem procesu izpovedali proti njemu.

Grozna nesreča. 26. marca so se igrali v Sred. Tružnjah na Koroškem dečki pri velikem kolesu nekega vodnjaka. En deček je zlezal v kolo, drugi pa je splezal od zunaj na kolo. Tedaj je prišel tretji deček in je hotel tudi splezati na kolo; kolo pa se je v tem trenutku zavrtelo in deček, ki je sedel vrh kolesa, je priletel s tako silo z glavo med kolo in zid, da mu je glavo do malega strlo in so škropili možgani na vse strani. Seveda je bil otrok takoj mrtev.

Društvene in druge prireditve.

II. zlet gorenjske sokolske župe se bo vršil v nedeljo, dne 9. julija 1911 v Škofji Loki. Ob tej priliki bo tudi tamonjše sokolsko društvo razvilo svoj prapor. Spričo tega je za stalno pričakovati, da stori vsak gorenjski Sokol svojo dolžnost in pohiti isti dan s svojimi obratni v naše prijazno gorenjsko mesto Škofja Loka. Ravnotako se nadejamo, da se bodo tega redkega slavlja udeležile tudi vse ostale naše sokolske župe in njih društva ter da pošljejo v šim največjem številu svoje krepke sokolske čete k našim šilim Gorenjcem!

Javna zahvala. Klub trgovskih sotrudnikov v Žalcu izraža tem potom Krajnemu šolskemu svetu, vodstvu obrtno-nadaljevalne šole, Savinski posojilnici v Žalcu, trgovski zadrugi okolica Celje in trgovskemu društvu »Merkur« v Celju najprisrčnejšo zahvalo za njih naklonjenost in podporo, s kojo so omogočili, da se je lahko vršil prvi trgovsko-knjigovodski tečaj v Žalcu. Posebna zahvala gre nadalje tudi gospodu Fr. Pristovškemu, učitelju na obrtno-nadaljevalni šoli v Žalcu, ki je z veliko spretnostjo in požrtvovalnostjo vodil ta tečaj, ter dosegel lepe uspehe. V Žalcu dne 3. marca 1911. Za klub trgovskih sotrudnikov: Zmag. Pilih, t. č. predsednik, Fr. Osch, t. č. podpredsednik.

Občni zbor »Trgovskega in obrtnega društva v Mariboru« se vrši v nedeljo, dne 9. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v restavraciji Narodnega doma.

Vino- in sadjerejsko društvo v Slivnici ima svoj letni občni zbor v nedeljo 9. t. m. ob pol 3. uri popoldan pri Lesjaku v Slivnici. Vspored: 1. Zapisnik zadnjega zbora. 2. Poročili tajnika in blagajnika. 3. Volitve. 4. Predavanje iz kmetijske stroke. 5. Sprejemanje novih članov in predlogi. K obliki udeležbi vabi odbor.

Poslano.

Zanimivo je v današnji številki našega lista se nahajajoče naznanilo sreče Samuel Heckscher-ja sen. v Hamburgu. Ta zavod si je s svojim točnimi izplačili dobljenih zneskov pridobil tako zaupanje, da v s a k o g a r na njegov današnji inserat že tu opozarjamo.

Če nočete biti oškodovani, tedaj zahtevajte častita gospodinja pri Vašem nakupovanju izrecno »pravi«: Franckov: pridelek za kavo s tovarniško znamko »kavni mlinček« in prepričajte se, toda previdno, ako je tudi res pravi s kavnim mlinčkom, zakaj iznova se pojavljajo kavni surogati v zabojčkih in zavojih, kateri so »pravemu«: Francku: na zunaj jako slični in katerih oprema je ponarejena, s katero vrsto pa bi ne mogli biti nikdar tako popolnoma zadovoljni kakor z znanim »pravim«: Franckom:.

To je domače zdravilo v pravem pomenu besede, kajti isto se rabi v premnogih družinah že nad 50 let z najboljšim uspehom. To je najboljši dokaz za njegovo resnično vrednost pri zdravljenju vsakovrstnih ran. Je to sredstvo proti nevarnemu vnetju in njegovim posledicam in povzročča, da rane brez bolečin in hitro celijo. Dobiiva se to mazilo v vseh lekarnah, glavni zalagatelj pa je: lekarna B. Fragner, ckr. dvorni zalagatelj v Pragi.

Vzemite si, ako imate nahod in ste hripavi, zaslezeni ter težko dihate, Fellerjev fluid z znakom »Elsafluid«. Mi sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, vratu itd. o njegovem zdravilnem, kašelj blažilečem, osvežujočem učinku. Tucati na poskušnjo 5 kron, 2 ducata 8 kron 60 vinarjev franco. Izdeluje ga samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg št. 264 na Hrvaškem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Polzela: Za K. se je oglasilo komaj 10 naročnikov in je torej naravno, da ne bomo riskirali. — **Zdravo!** — Vse cenj. dopisnike prosimo, naj v dopisih vse besede izpisujejo. Marsikateri pošlje take hijeroglife, da moramo celo mi dolgo na njih študirati. Za nas je silna zamuda, ako moramo v dopisih razne le napoj zapisane besede spopolnjevati. **Novaštifta:** Članek pride v velikonočno številko. **Pozdrav!** — **Frankolovo:** Danes nemogoče, prihodnjič! — **Komarot Mihalek:** Lidje že spitavljajo, e še živíš ali ne. Lagati jin ne smen, zato boš se moga pa enok zglasiti. Paj volitve bojo, zaj boš moga vujdriti. Bok te pofučkaj! — **Sv. Pavel pri Preb.:** Tudi prihodnjič! **Ljubno:** Istotako! — **Nova Štifta:** Na Vaša vprašanja Vam odgovorim o prvi priliki pismeno! — **Sv. Peter pod Sv. Gor.:** Za Vaše priznanje iskreno zahvalo! Trudili se bomo vedno do sledno biti boj za pravico in resnico brez ozira na desno in levo. Podpirajte nas tudi Vi še v naprej! Zdravil!

Mala oznanila.

Vsaka masno tiskana beseda stane 10 vin., navadno tiskane pa po 2 vin. Znesek se mora vpsolati vnaprej, ker se sicer inserat ne priobči.

10 kron dnevno

lahko zasluži vsakdo v mestu in na deželi, tudi v čisto malih krajih. Pošljite svoj naslov na dopisnici na tvrdko

Jakob König, Dunaj VII-733 (Postamt 63).

Stanovanje

(2 sobi, kuhinja in drugi pripadajoči deli) se odda s 1. majem. — Vpraša se: Dolgopolje št. 1, Celje.

Pripravni prostori za

mesarijo

se oddajo takoj v najem. Natančno se izve pri: Lenči Pleterski, Breg pri Celju.

Ženitev! Dve sestri, krščanske vere, 21 in 28 let stari, dobro meščansko vzgojeni, inteligentni, razpumni; vsaka z 235.000 kronami gotovine, iščeta brez vsakega gmotnega interesa odkritosrčne, dobrosrčne može, vendar ne zdravnika, lekararja ali odvetnika. — Ne anonimne ponudbe na: „Postlagerkarte 66, Berlin N. W. 7“.

Maks Zabukošek

krojaški mojster Celje krojaški mojster priporoča svoj 203 13-1

modni salon za gospode in svojo veliko zalogo angleškega blaga v novi posejilnični hiši na Ringu.

Prodase

štacunska, skoro nova oprava

z novim Schmiedskim stojalom za petrolej in tri tehtnice. — Vprašanja na upravništvo našega lista. 202 1

Največji dobitek eventl.	Naznanilo sreče	Za dobitke garantira država	
600 000 mark			
Vabilo k udeležbi pri dobitkih			
velike denarne loterije, za katero garantira država Hamburg in v kateri se mora gotovo dobiti 9 milijonov 841.476 mark.			
Glavni dobitek v naj srečnejšem slučaju: 600.000 mark			
ozlroma:		glavni dobitki po	
mark	560 000	mark	300 000
"	550 000	"	200 000
"	540 000	"	100 000
"	530 000	"	60 000
"	520 000	"	50 000
"	515 000	"	45 000
"	510 000	"	40 000
"	305 000	"	30 000
"	303 000	"	20 000
"	302 000	"	15 000
"		"	10 000

i t. d.
V vsem obsega loterija, ki obstoji iz 7 razredov, 100.000 srečk z 48.405 dobitki in 8 premijami, tako da skoro

polovica vseh srečk sigurno mora dobiti.

Dobitki rasejo od razreda do razreda in sicer znaša največji dobitek I. razreda ev. M 50.000, oni 7 razreda ev. M 600.000.

Uradna cena srečk I. razreda znaša za

celo srečko M 6 (kron 7)	pol srečke M 3 (K 3.50)	četrt srečke M 1.50 (K 1.75)
--------------------------	-------------------------	------------------------------

Uradni, z državnim grbom opremljeni žrebni načrt, iz katerega so razvidne vloge za naslednje razrede ter natančni dobitni seznamek, vpošljem na željo vnaprej gratis in franco.

Vsak udeležnik dobi uradno žrebno listino takoj po izžrebanju. Dobitki se pod garancijo države točne izplačajo. Naročila prosim takoj, najkasneje do

28. aprila. 201 10-1

Samuel Heckscher sen., Bankgeschäft in HAMBURG 36. Tu odrezati.

Naročilnica na g. Samuel Heckscher senr., št. 993 Bankgeschäft, Hamburg 36.

Pošljite mi { celo srečko po M 6.-- (K 7.--)
pol srečke " " 3.-- (" 3.50)
četrt srečke " " 1.50 (" 1.75)

Naslov: _____

Znesek prejmete priloženo po nakaznici } neprimerno dvignete po povzetju } prečrtati.

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega“: Francka: s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je prav Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodin, tvu.

Izjava

Obžalujem, da sem v javnem prostoru odgovarjal ljudi od obiska gostilne gospoda Aleksa Vaupotiča v Ljutomeru in da sem imenoval njegovo gostilno „Gasthaus zum groben Ochsen“. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od tožbe.

CVEN, dne 2. aprila 1911.

Anton Trojnar.

199 1

Vabilo na občni zbor

ki se vrši

v smislu § 40 odstavek 2. zadrudnih pravil v četrtek, dne 13. aprila 1911 ob 1. uri popoldne v posojilniški pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa. 198 1
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Čitanje revizijskega poročila Zadrudne Zveze v Celju ter ukrepi radi istega.
5. Prememba pravil.
6. Nasveti načelstva in slučajnosti.

Hranilnica in posojilnica v Šmarji,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Ivan Debelak,
čl. nač.

dr. Jos. Georg,
načelnik.

Veliko presenečenje!

V življenju nikdar več take prilike. 600 komadov samo K 3.80. 175. 3-1

Krasna pozlačena prec. anker ura z verižico, natančno idoča, garancija 3 leta, ena moderna, svilena kravata za gospode, trije komadi najfinejših žepnih robcev, en krassen prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamnom, ena krasna, elegantna garnitura ženskega nakitja, obstoječa iz 1 krasnega kolirja iz orijentalnih biserov, moderni damski okras s patentnim zaklepom, dve elegantni damski zapestnici, 1 par uhanov s patentiranim kaveljčkom, 1 krasno žepno, toaletno ogledalce, 1 usnjata denarnica, 1 par manšetni gumbov, 3 kar. double zlato s patentnim zaklepom, 1 jako eleganten album za razglednice, najlepši kraji sveta, trije šaljivi predmeti, največje veselje za staro in mlado, 1 jako praktičen spisovnik ljubimskih pisem za gospode in dame, 20 dopisovalnih predmetov in še čez 500 uporabnih predmetov, ki se v hiši ne morejo pogrešati. Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, stane samo K 3.80. Pošlje se po povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska osrednja razpošiljalnica

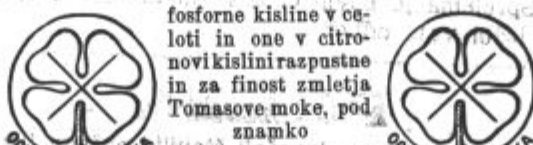
Ch. Jungwirth, Krakov šte. B/103.

NB. Če se naročita dva zavoja, se priloži 1 prima-angl. britev. Za neugajajoče denar nazaj.

Pozor pred ničvrednimi izdelki.

Tomasova moka

je vsak čas in za vse rastline najboljše in najcenejše fosforno gnojilo. Za čistost, za množino

fosforne kisline v celoti in one v citronovikislini razpusne in za finost zmetja Tomasove moke, pod znamko

štiriperesna

znane, že nad 30 let rabljene in najboljše pre-skušane, jamčil 113 15 6

prodajalna pisarna fosfatne moke čeških tovarn za Tomasovo moko na Dunaju I., Bauernmarkt 13.

Darujte za „Nar. sklad“!

Vrtnar

pripraven tudi za hišnega slugo, se sprejme v službo;

naprodaj 168 3-3

krma

za konje in govejo živino; pri:

Peter Majdič, paromlin, Celje.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljsega 2 K 40 h; prva pol-belega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfinejši prsni puh 12 K. Kdor vsame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje:
iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h; 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 18, 14, 70, 17-80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 150, 5-20, 5-70; podpernica iz močnega ristikastega gradlna. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljevo je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoji in franko. 141-4

S. Benisch, Deschenitz, šte. 773, Šumava, Češko.

500 metrov platna in pralnega blaga

elegantnega, prstnobarvnega, brez pogreška, naravnost iz tovarne, kar vsak teden preostaja, prodajam pod izdelovalno ceno: beljeno domače platno, kanafase, komis-oksforde, razno barvano blago za obleke, bluze in srajce, ceffrje, satine, modre tiske, keperje, batiste itd. pošiljam zavoji, 40—50 m v dolgoti od 3—12 m za 18 kron.

Pri 2 paketih franko.

Anton Maršik, meh. tkalnica, Gieshübel 3 pri Nov. mestu ob Metavi. Tovarniška zaloga ripsa in platna. — Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj in vrnem denar. 184 13-2

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je 118 25-6

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno le K 1.80. Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: „Ilustrovani tednik“, Ljubljana.

5000 K zaslužka

plačam onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka 600 kosov za samo 6 K

ni priložnostni kup in sicer:
1 prava švicarska sist. Roskopf-pat. žepna ura, dobro idoča in točno regul. s pismeno 3letno garancijo tovarne, 1 amerik. doublezlata verižica, 2 amerik. doublezlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura (manšetni, ovratniški in prsni gumbi), 1 amerik. žepni nož (5delni), 1 eleg. svilena kravata (barva in vzorec po želji najnovejše fasone), 1 krasna kravatna igla s similibriljantom, 1 krasna damska broša (zadnja novost), 1 koristna popotno-toaletna garnitura, 1 elegantna prava usnjata denarnica, 1 par amerik. bontonov z imit. draguljem, 1 pat. angl. vrem. barometer, 1 sal. album s 36 umetniškimi in najlepšimi razgledi sveta, 1 krasni ovratni ali lasni koljer iz pravih orijentalnih biserov, 5 indijskih proroških hudičkov, ki zabavajo celo družbo, in še 550 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in nepogrešljivi, gratis. Vse skupaj z eleg. sistem Roskopf žepno uro vred. ki je sama dvojnega vredna, stane K 6.—. 156 1

Dobi se po povzetju ali proti predplačilu (tudi znamke se sprejmejo) od:

A. Gelb, razpošiljalnica Krakov 423.

Če se naročita 2 zavoja, se ena prima-angl. britva ali 6 najfinejših platnenih žepnih robcev zastonj pridene. Za neugajajoče denar brez vsega takoj nazaj, tako da je vsak riziko izključen.

ZAHVALA.

Bridko nas je zadela usoda vsled prerane smrti iskreno ljubljene, dobre soproge, oz. matere, stare matere, tete, sestre, gospe

Marije Zabukošek-ove

Zahvaljujem se toraj v svojem, kakor tudi v imenu svojih otrok, za vse mnogoštevilne dokaze odkritosrčnega sožalja med boleznijo in po smrti, kakor tudi za premnoge in krasne vence in obilno udeležbo pri sprevodu.

CELJE, dne 5. marca 1910.

200 1

Josip Zabukošek.

Najvarnejša naložba denarja je nakup dobičkonosnega posestva ali hiše.

Prodajam takoj na svojih stavbiščih v **Zavodni pri Celju** postavljeno obsegajočo 2 stanovanji v pritličju in 2 podstrešni sobi. Poleg hiše je majhen vrt. Nadalje prodajam ravnotamkaj novo sezidano **vilo**, obsegajočo 3

sobe in kuhinjo v pritličju in eno podstrešno sobo. Poleg vile je lep vrt. Slednjič prodajam ravnotamkaj se nahajajočo veliko, od mene prezidano **najemno poslopje**, ki obsega 16 majhnih stanovanj in ki donša glasom uradnega izkaza 2800 K na leto. — Vse podrobnejše se poizve pri meni osebno ali pismeno. 181 2-2

Vinko Kukovec, stavbeni podjetnik na Lavi pri Celju.

LIEBIGOV mesni izvleček

ne manjka dandanes pri nobenem gospodinjstvu, kjer resnično dobro kuhajo. — Pripravljen iz čistega mesa najboljših vrste.

Martin Kolšek, čevljarški mojster, Celje, Ring (v novi posojilni hiši) priporoča svojo zalogo in delavnico za najrazličnejšo obutalo po zmernih cenah.
39 50-12

Veletrgovina s špecerijakim blagom in z deželnimi pridelki

Ant. Kolenc, Celje

Graška cesta 22 in Narodni dom.

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača, zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. gosp. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poskusom. — Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč ter olje in kadilo za cerkve. 23 28-13

V zalogi imam vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti ter opozarjam slavno občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega špecerijakega blaga ter deželnih in drugih pridelkov.

Ia Zabukovski premog ponudim po K 2-10 za 100 kg pri odjemu celega voza, prosto v hišo postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola, orehov itd. ter rabljene soljate in druge vreče, petrolejske in oljnate sođe.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar, vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)

se priporoča za napravo železnih ograj, vrat, oken, stopnic ter za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vodnjake, kopališča. Izdelujem močne premostne tehtnice (Brückenwagen). — Vzajem v popravilo vsakovrstne tehtnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

43 46-9

Celje.

IV. Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta števil. 17

12 20 46

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Za spomladansko gnojenje priporočam cenj. kmetovalcem

Tomasovo žlindro

znamko

zvezdo

89 2-8

kot najboljše in najcenejše fosfornokislo gnojilo. Varujte se ponarejanj! Zahtevajte povsod izrecno Tomasovo žlindro **znamko zvezdo.**

Veletrgovina z železnino

„Merkur“, P. Majdič, Celje,

prodaja izdelkov tvrdke Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. v Berlinu.

Sukno

in hlačevino za moške obleke dobite najceneje iz

narodne veletrgovine R. Stermecki v Celju

Vzorci zastoj.

Velikonočne dopisnice

v veliki izberi dobijo se v trgovini s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek

Celje, Graška cesta št. 7.

84 50-12

Avstrijske poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

Ogrske poštne hranilnice račun št. 26.283.

Lastni dom

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne in jih obrestuje po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razen nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

25 51-13

Zvezna tiskarna v Celju.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrežajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta števil. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojmi je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

Poročilo

o glavni skupščini hmeljarskega društva v Žalcu dne 26. sušca 1911.

Z ozirom na dejstvo, da vabi hmeljarsko društvo k svojim zborovanjem in predavanjem vedno vse hmeljarje — ude in neude —, se je udeležilo glavne skupščine veliko čez 100 hmeljarjev, daši šteje društvo v tekočem letu le 85 plačujočih udov. Kmalu po 3. uri popoldne je pozdravil društveni predsednik g. dr. Bergman došle hmeljarje ter otvoril glavno skupščino.

I.

Društveni tajnik je čital potem naslednje poročilo o delovanju društva v minulem letu:

Nemila smrt nam je v minulem letu iztrgala iz naše srede štiri vrle in zavedne hmeljarje. V prvi vrsti mi je imenovati gosp. Jožeta Žigan-a, kateri je bil v Žalcu najstarejši hmeljar in poleg rajnega Hausenbichlerja soustanovitelj in pospeševatelj južnoštajerskega hmeljarstva. Bil je pa tudi umen hmeljar, kajti za Žiganov hmelj so se plačale vsako leto najboljše cene in Žiganov hmelj je bil tudi odlikovan na vseh razstavah. Veleugledna hmeljarja sta bila tudi rajni g. Ivan Apat, veleposesnik na Kaplji in g. Valentin Južna, veleposesnik v Št. Jurju ob Taboru. Na periferiji našega okoliša, na daljnem Ljubnem, pa je preminil minulo leto g. F. Ks. Petek, dolgoleten ud hmeljarskega društva in navdušen hmeljar. Bodi vsem štirim v zgodovini hmeljarskega društva ohranjen časten spomin.

Vlažno in hladno vreme pretečenega leta ni bilo ugodno za razvoj hmeljeve rastline in ta upliv se je poznal ne samo na kakovosti, ampak tudi na njegovi množini, katera je znašala približno 26.000 do 27.000 starih centov. Cena se je gibala za 50 kg med 100—130 K, pri preprodaji celo do 160 K; obiralo se je, kakor še nobeno leto, letos cel mesec, počenši tu in tam že s 16. avgustom; splošno pa se je začelo z 20. avgustom z obiranjem, ter je trajalo do srede septembra. Pri vsem tem pa je ostalo precej hmelja neobranega, ker je postal rdečkast. Toča je napravila, zlasti pa v žalski okolici, dne 10. junija in 20. julija znatno škodo. Izmed škodljivcev so se pojavile meseca aprila zemeljske bolhe, ki so pa meseca maja izginile, ne da bi povzročile posebno škodo.

Ker se je v teku zadnjih let prezrlo paziti na hmeljevega hrošča (plinthus porcatus) od posameznih hmeljarjev kakor tudi od hmeljarskega društva, smo pri letošnji spomladanski rezi opazili, da je škodljivec mestoma popolnoma uničil celo vrsto rastlinskih korenin.

V zabranitev tega škodljivca so se priredila v 12 krajih poučna predavanja s praktičnimi razkazovanji na hmeljiščih samih in sicer: dne 13. marca v Žalcu, dne 19. marca predpoldne v Št. Petru, popoldne v Braslovčah, dne 20. marca na Kaplji, dne 10. aprila v Petrovčah, dne 17. aprila v Grižah, dne 24. aprila v Št. Pavlu, dne 1. maja predpoldne v Mozirju, popoldne na Rečici, dne 22. maja v Št. Martinu na Paki, dne 12. junija na Ljubnem in dne 13. novembra v Gotovljah. Teh predavanj so se se hmeljarji vdeležili v prav povoljnem številu, zlasti je bila vdeležba v Št. Pavlu, v Braslovčah, na Kaplji in v Št. Martinu na Paki prav velika in so navzoči hmeljarji (možje, žene in večji otroci) z največjo pazljivostjo sledili 2—2½ ure trajajočemu razpravljanju o zgoraj navedenem predmetu, nadalje o gnojenju in selekcijoniranju hmelja. Nameravalo se je tudi nadaljevanje teh predavanj v letošnji spomladi, a društveni tajnik je z drugimi opravili tako preobložen, da tega pri najboljši volji storiti ne more. Nameščen je posebnega potovalnega učitelja za hmeljarstvo bilo bi pač nujno potrebno.

V »Narodnem Listu« in »Narodnem Dnevniku« so bile čitati prav povoljne kritike o teh predavanjih, le »Slovenski Gospodar« je udrihal z lo-parjem po predavatelju ter ocenjeval njegov govor sledeče: (poročevalec prečita dopis iz Št. Pavla v 13. številki navedenega lista.)

Kakor znano, se naj v zatiranje hmeljskega kebna izvršuje jesenska réz, rastlina se naj visoko nasiplje in drogi se naj pravilno postavijo. Minulo leto se pa jesenska réz radi mokrotnega vremena ni mogla izvrševati.

Običajna razstava hmelja iz poskuševalnega nasada se letos ni priredila, ker je toča v istem povzročila zdatno škodo in je bil pridelek prav različen po kakovosti. Kakor znano, se je izmed vseh vrst kot najbolj priporočljiv za naše razmere pokazal belgijski »Aloster«, kateri bi bil za vse slučaje v nadomestilo za naš pozni hmelj; Aloster zori za goldingom, rodi prav bogato in kar je na njem najbolj priporočljivo, to je njegova lepo zelena barva; vsled te lastnosti se proda po isti ceni kakor naš golding. Aloster pa ima tudi svoje napa-ke; on je namreč lahek in po kakovosti bolj srednje vrste. Upamo pa, da mu bomo potem selekcijoniranja tudi navedeni napaki odpravili, ali vsaj ublažili. Hmeljarsko društvo si je priredilo pred tremi leti posebno Aloster-njivo s 463 sadeži; le-ti so dali v minulem letu 204 kg suhega hmelja, kate-rega smo takoj prodali po takratni najvišji ceni: 220 K za 100 kg. Iz navedenega Aloster-nasada izbrali smo v tekočem letu zopet najboljše sadeže in z njimi zasadili novo njivo. Hmeljarsko društvo

hoče te poskuse nadaljevati in mogoče je, da si priredimo za naše podnebje in našo zemljo prav imenitno novo vrsto, katera nam bode vsem v korist.

V pojasnilo o svetovnem trgu s hmeljem se je objavilo 41 brzojavnih poročil iz Norimberka, 30 iz Žatca v »Narodnem Dnevniku« in na črni rotovski deski v Žalcu. Razen tega se je vposlalo vsem strokovnim listom avstrijske in nemške (tudi dvema nizozemskima) 17 poročil o stanju hmelja savinjskega hmeljskega okoliša; 30 takih poročil iz drugih krajev se je v slovenskem jeziku objavilo v naših listih, da so mogli naši hmeljarji dobiti potrebni pregled o razvoju hmeljske kupčije.

»Navodilo k umnemu hmeljarstvu«, ki ga je izdalo c. kr. poljedelsko ministerstvo, je prestavu v slovenski jezik in priredil po naših razmerah društveni tajnik; omenjeno ministerstvo je prepustilo društvenemu vodstvu več izvodov navedene knjižice, ki se je razdelila med člane hmeljarskega društva, vsem šolskim vodstvom in občinskim predstojništvom našega hmeljarskega okrožja.

Ker se je naša hmeljarna: I. štajersko skladišče za hmelj, r. z. z. o. p. porodila iz naročja našega društva in sicer po zaslugi našega g. župana Josipa Širca, in ker tajnik hmeljarskega društva opravlja tudi posle tajništva pri hmeljarni, usojam si tudi tukaj poročati, da se le-ta kaj lepo razvija. Kako znano, se je skladišče v minulem letu s pomočjo državne in deželne podpore (10.000 K) zdatno povečalo in bode sedaj ložje ustreglo vsem zahtevam.

Ustanovitev hmeljske oznamovalnice (zavod za signiranje hmelja) v Žalcu se še zaradi tega ni izvršila, ker c. kr. namestinja še ni potrdila pravil in poslovnika za ta novi zavod. Upamo pa, da bomo do letošnje jeseni že imeli prepotrebno javno, pod državnim nadzorstvom stoječo hmeljsko oznamovalnico.

Določitev velikosti s hmeljem zasajenega zemljišča na Sp. Štajerskem je že dolga leta iskrena želja hmeljarskega društva; a vse prizadevanje, to doseči, je bilo zaman. Minulo leto se je pa začelo tudi c. kr. poljedelsko ministerstvo zanimati za te podatke. Društveno vodstvo seveda ni moglo natančno ustreči želji navedenega ministerstva, pač pa mu je svetovalo, na kateri način bi se dala določiti zaželjena številka.

Polovična voznina za hmeljske obiralce se je dosegla pri južni in tudi na državni železnici; na zadnji pa le takrat, kadar se oglasi za vožnjo najmanj deset obiralcev. Obiralcem so v to svrhu potrebne po društvenem vodstvu izdane legitimacije. Prošnji društvenega vodstva za znižanje tovarnine za hmelj ni ugodilo c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku.

Ker je v našem trgu prav težko dobiti stanovanja, zlasti za tuice, preskrbelo je društveno vodstvo seznam vseh tistih stanovanj v trgu, katera so primerna za hmeljske prekupce; seznam se je dal letem na razpolaganje, za kar so bili društvenemu vodstvu prav hvaležni.

Pri seji društvenega vodstva dne 3. novembra m. l. je storilo le-to sledeče sklepe:

1. Selekcijoniranje Aloster-hmelja se naj nadaljuje.

2. Ustanovitev zimske poljedelske šole s posebnim ozirom na hmeljarstvo naj se za sedaj opusti.

3. Leta 1911. se naj v Žalcu priredi hmeljska razstava.

Kakor znano, se je v namen pospeševanja hmeljarstva v alpskih deželah nastvil poseben konzulent s sedežem na Dunaju. Društveno vodstvo je v pretečenem letu c. kr. ministerstvo za poljedelstvo dvakrat zaprosilo, da odpošlje omenjenega gospoda na južno Štajersko, ministerstvo je prošnjo dvakrat odbilo. Češkim hmeljarjem so pa 3 konzulentje (C. J. Hoffer v Pragi, ravnatelj Bauer v Žalcu in ravnatelj Moll v Rakonicah) na razpolago; od imenovanih je prvi gospod stalno prideljen nemški sekciji deželnega kulturnega sveta za kraljevino Češko.

Društveno vodstvo je imelo 22 sej; redni občni zbor se je vršil dne 4. aprila 1910, izredni pa 2. januarja 1911; pri tej priliki se je protestiralo odločno proti nameravanemu zvišanju deželnih doklad na pivo. Društvo je imelo samo 76 članov.

Pojasnila glede porabe umetnih gnojil, glede škodljivcev in tržnih tendenc in cen so se dajala ne samo članom, ampak tudi drugim hmeljarjem vedno z obratno pošto.

II.

Iz poročila društvenega blagajnika je bilo razvidno, da je imelo društvo v minulem letu 2901.80 K dohodkov in 2939.27 K stroškov, torej 37.47 K primanjkljaja. Ves denarni promet je znašal blizu 6000 K. Pregledovalcem računov sta se izvolila gg. Dr. M. Šribar in Franc Pikel ml.

III.

Potom poštnih nakaznic je vposlalo dosedaj 59 udov letnino 2 K; povodom glavne skupščine se je pa prijavilo 26 hmeljarjev kot novi udi društva — skupaj toraj 85.

IV.

V društveno vodstvo so bili izvoljeni dosedanji udi in sicer: predsednikom g. dr. Bergmann, podpredsednikom g. Franjo Roblek, tajnikom in blagajnikom gg. Karl Janič in Josip Širca in namesto

umrlega g. Žigana g. Andrej Antloga, župan v Gotovljah.

V.

O pomenu in važnosti nameravane hmeljske razstave meseca septembra 1911 je razpravljaj društveni tajnik. Razstava naj pred vsem pokaže, do katere stopinje popolnosti smo dovedli južnoštajersko hmeljarstvo v obče, ona naj opozori vse hmeljske trgovce na naš izboren proizvod in naj konečno povzroči neko tekmovanje med našimi hmeljarji. Za razstavo ima društveno vodstvo že sedaj zagotovljenih 6 državnih, 10 kolajn osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe in 10 denarnih daril, katere je dovolil deželni odbor štajerski. Vse nadaljne priprave za razstavo je prepustila glavna skupščina društvenemu vodstvu, katero se pomnoži še s sledečimi gospodi: Karl pl. Haupt-Štrosnek, Joh. Jeschounig — Arja vas, Fr. Oset — Vransko, Florjan Rak — Braslovče, Avg. Sušnik — Celje in Jul. Žigan — Polzela. Namestniki: gg. Andrej Antloga — Gotovlje, Martin Ocvirk — Mala Pirešica, in Jernej Radišek — Kaplja. Ker c. kr. poljedelsko ministerstvo za nameravano razstavo ni dovolilo zlate kolajne, je glavna skupščina na predlog društvenega tajnika enoglasno sklenila, navedeno ministerstvo še enkrat naprositi za podelitev zlate državne kolajne.

VI.

Kaj se naj ukrene, da se prepreči predprodaja hmelja? — O tem vprašanju je razpravljaj g. Franc Roblek. Omenil je, da predprodaje hmelja na Češkem ne poznajo; to pa zaradi tega, ker se hmeljarjem, kateri bi morda svoj pridelek naprej prodali, le-ta ne signira v javni hmeljski oznamovalnici in ga torej ne morejo prodati kot pristni češki hmelj. Pri predprodaji hmelja je gotovo opeharjen hmeljar — malokedaj kupec. Predprodaja hmelja povzročuje obilo sitnosti, potov, tožb in konečno še stroškov, katere morajo večinoma poravnati naši ljudje. Predprodaja hmelja je torej rakana na našem hmeljarstvu in treba bode vse sile napeti, da jo temeljito zacelim. Gospod Fl. Rak (Braslovče) je priporočal v to svrhu, naj poduči društveni tajnik povodom svojih podavanj zbrane hmeljarje tudi v tem oziru in jih opozori na posledke predprodaje. G. M. Jošt (Gotovlje) opozori vse navzoče hmeljarje, naj vsakdo v svojem kraju za to skrbi, da se hmelj ne bode naprej prodajal. Razgovora v tej točki so se še vdeležili gg. pl. Haupt, Pikel ml. in Plavšak. Na predlog g. pl. Haupta se je enoglasno sklenilo, vse občinske odbore celega hmeljskega okoliša naprositi, da naj tudi delujejo v zgoraj navedenem smislu.

VII.

Praktične izkušnje v hmeljarstvu. K besedi se je oglasil g. Vinko Steiner (Gorica); priporočal je vsled lastnega prepričanja vporabo žveplenokislega amonijaka namesto čiljskega solitra, kateri se okameni, spuhti in brezuspešno razteče, ako se ž njim ne ravna pravilno. Hmeljarji imajo potem le stroškov in nobenega dobička. Kdor bi hotel z žveplenokislim amonijakom delati poskušnje, naj se obrne do g. Steiner-ja, kateri, kot zastopnik neke tvrdke, vsakemu hmeljarju brezplačno preskrbi potrebno množino navedenega umetnega gnojila.

Pri tej točki se je razpravljajlo tudi o pomenu apna pri gnojenju sploh. Apno ne pride toliko kot rastlinsko živilo, kakor kot razkrojitelj drugih, v zemlji se nahajajočih živil v poštev. Te pravzimate razprave so se vdeležili gg. Hodnik (Zalec), prof. Jošt (Celje), M. Jošt (Gotovlje), Roblek (Zalec), Sušnik (Celje) in društveni tajnik.

VIII.

Ko se je društvenemu vodstvu še izrekla zahvala za delovanje v minulem letu, in sta pregledovalca računov poročala, da so le-ti v redu, je zaključil društveni podpredsednik lepo in zanimivo zborovanje ob 6. uri zvečer.

Zalec, dne 2. aprila 1911.

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. aprila 1911: 84, 12, 82, 54, 38.

Donaj, " " " " " " 2, 42, 68, 17, 38.

V vsaki hiši lahko izostanejo vsiljive neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago. Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbu dognati. Ako kupite izdelek tvrdke, katera vam za pristnost jamči, tedaj bodeš gotovo prejeli zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

Ceški spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

Teta Katinka je poslušala kakor odrevenela. To je bil za njo cel roman. In čeprav sta tudi mojster Kondelik in Vejvara napeto poslušala, je vendar le edina Katinka razumela to žalostno zgodbo nesrečne ljubezni neznane gospodične. Niti dihala ni in na obrazu ji je ležal globok utis od pripovedi, kakor bi se bila ona tajna prigodba zgodila ravno kar in kje blizu. Tako živo fantazijo ji je napravila gospa Mukšnablova s svojim pripovedovanjem.

Mojster Kondelik je zasopel, odkimal z glavjo, segel po kozarcu, izpil je in vprašal gospo:

»Ali niste nikdar slišali o teh ljudeh?»

»Nikdar, niti besedice«, je odgovorila gospa Mukšnablova. »Samo pozneje čez nekaj let — seveda, to mi ni šlo iz glave — sem zvedela, da se je ona gospodična na Dunaju omožila z nekim veleposestnikom iz Koroškega in da ima šest zdravih otrok. Razume se, da ta kavalir o onem praškem otroku ni vedel ničesar — in jaz bi mu tudi besedice ne zinila. Saj sem prisegla, za božjo voljo.«

Teta Katinka se je globoko oddahnila, kakor bi ji postalo lažje od tega srečnega konca in je menila:

»Samo da se je omožila, revica. Ta je šla najbrže rada od hiše.«

»Gotovo«, je potrdila gospa Mukšnablova. »Jaz sem videla njene stariše, toda bili so kakor iz stare kronike. Kaj pa naj bi počela uboga punca! Ako se umakne očem, se umakne tudi mislim. In če človek pade v dvoboju, potem je konec vsega in vseobče.«

»Da se je to za vedno pozabilo, o tem dvomim«, je pripomnil Vejvara zamolklo.

»Zakaj pa ne, gospod Vejvara?« je rekla gospa Mukšnablova. »Danes je več nego včeraj — in vsak hoče dočakati drugega dne. In me žene sino brez mož zelo slaba bitja.«

Mojster Kondelik je pogledal gospo Mukšnablovo, kakor bi meril njeno slabost, hitro je skrtil mal nasmeh na ustnicah, ki mu je hotel zagradi pod brkami in je rekel malomarno:

»To so preklicane storije in človek je vesel, da je v svoji koži.«

Gospa Mukšnablova je dvignila kazalec desne roke:

»Še hujše so, dragi gospod.«

»Kaj naj bi bilo še hujše?« je mojster Kondelik izbuljil oči.

»Še hujši slučaji so«, je ponovila gospa kako. Sibilem sem.«

In sedaj je ona segla po kozarcu, ker se ji je grlo posušilo.

Gospa Mukšnablova je pila, postavila kozarec na mizo, pogledala je na mali ostanek na dnu in ker je menila, da ni vredno to pustiti, je zopet prišla čašo, kakor bi se naglo odločila in je zvrnila, kar je ostalo v nji. Obrisala si je z dlanjo usta, nastavila uho proti spalnici, če Pepica in mala še spita, ozrla se je po poslušalcih, in je rekla tretjič s povdankom:

»Da, draga družba, izredni slučaji so, človek ne bi verjel. Toda ko vidimo z lastnimi očmi in slišimo na lastna ušesa, moramo verjeti. Tomaž tudi ni verjel, dokler ni položil prsta v rano, kaj pa ena izmed nas, ki položi tja vseh pet prstov?« Katinka je porabila odmor in predgovor in je zopet nalila gospej Mukšnablovi, da ji ne bi bilo treba pozneje vstajati, v sredi zgodbe.

Matrona se je sicer branila, da, prišla je celo z desnico kozarec in ga z levico pokrila, toda z razprostrtimi prsti, tako da je teta Katinka prav lahko nalila skozi nje do vrha.

»Saj sem že toliko izpila«, se je sramovala gospa Mukšnablova; »na vesti bodete imeli, če me to zmore.«

Toda medtem je gledala tako zadovoljno na polno čašo, in njen izraz je bil pravo nasprotje hlinjenega strahu. Dobro je vedela, da njo kaj takega ne zmaga tako hitro. Ni se posrečilo to niti stercmu gospodu v pivovarni pri Štuki, kjer je bila enkrat za babico, in tam je bilo pijače, ti moj Bog!

Sedaj se je obrnila na divanu, kakor bi iskala dolinico, iz katere je prej vsled kretnje malo skočila, čala je roke križem in je začela:

Nekoč — tudi od tega je preteklo že precej let — je prihitala k nam hišnica neke hiše na Petštinu. Takrat še ni bilo tam toliko vinaren, kakor sedaj, toliko mešarjev in branjevcev, takrat je bila v vsaki hiši kaka velika trgovina, dvorišča polna sodov in škafov skoro do ulice. In v neki visoki hiši je bila zelo velika trgovina — no, recimo, da se je imenoval gospod Paštika in drug, da nikogar ne izdam. Ta hišnica je bila iz one hiše. Naj se hitro pripravim in naj grem. — No, letim, zakaj pa ne. V takih hišah je izvrstna kondicija. Ker sem bila vsled naglice vsa zmešana, stopim na dvorišču skozi neka vrata, nad katerimi je visela firma. Bil je tam »kompitor«, pisarna. Za mizo je sedel neki gospod, prav prileten in zelo košččen. Pogledal me je, spoznal po posodah, kdo in kaj sem, in se je zadržal nad menoj kakor ljudojed: V prvem nadstropju, gospa! Tu se dela! — Tako je kriknil, da sem bila vsa prestrašena. — Torej v prvo nadstropje. No seveda. To je bilo kakor grofovsko stanovanje. Preproge že v predsobi in tapete tudi na stranišču. Slika pri sliki, sama štukatura, od vseh strani je gledalo pohištvo. Tako

sem videla, da tu ni ničesar na dolg in ničesar na obroke. Prva dekla je bila v kuhinji, druga v sobi, in stara, prijazna gospa me je peljala v spalnico k pacijntki. Moj bog, to je bila gospa! Kri in mleko, tako nekaj čez dvajset, kakor naslikana. No, ni še gorelo. Samo ukazala sem, kaj in kako in sem pustila stari gospej ključ od hišnih vrat, da bi lahko poslala pome, ako bi bilo treba prihiteti ponoči — včasih človek ne more priklicati hišnika. Toda niso me budili. To je prišlo šele tretji dan zjutraj. Tak prisrčen fantek kakor Jezušček. Misliha sem si: dečko, na boljšo rodbino nisi mogel zadeti! Tu je bilo vse kakor v nebesih. — Veliko človek vidi, dragi gospod, v mnoge hiše pride in marsikje ne bi privoščil, da se jim godi tam tisočkrat bolje nego kakemu izmed nas, toda slednjič se vsega privadite. In ko sem hodila k gospej Paštikovi in drug, me je vselej zagrabilo: punca, ko bi mogla ti s svojo Lotinko takole živeti do smrti — v temle! — Toda na svetu vse goljufa. Šele pozneje sem se spomnila, kako je bila ta mlada gospa žalostna, ko sem jo zagledala, vedno je bila objokana in nekoč sem zaslišala — ko sem se tiho vrnila iz kuhinje — kako govori oni stari gospej — bila je njena mamica — in kako pri tem obupano hti: Veruj, mamica, rajši smrt, rajši smrt! — Toda to poznam, to je skoro povsod. Saj taka stvar, za božjo voljo, ni nobena kadrilja. — Torej mali fantek je bil na svetu, mamica je bila zdrava, dete zdravo in ko je bilo vse v redu, pravi stara gospa »boljši« dekli, hišni: Lojzika, pojdite doli po gospoda. — Toda tako žalostno je to spregovorila, kakor čič ga vabila na pogreb. In ko je to rekla, sem se ozrla na mlado mamico — in ta je bila v tem trenutku bleda kakor smrt, skoro pepelnata. — Ni dolgo trajalo, ko so se oglasili koraki — prihajal je oče. Radovedna sem bila, kak je, ker ga že nisem videla. Vrata so se odprla, in na pragu je stal oni koščeni gospod, ki se je predvčerajšnjem doli v »kompitoru« nad menoj zadržal. Stal je med vrati, kakor oni vojak pri božjem grobu, gledal nas je čukasto in vprašal: No, ali je že konec komedije? —

Na obrazu gospe Mukšnablove se je pojavil izraz, kakršen je najbrže počiva na njem tudi tedaj, ko je gospod Paštika zakričal. To je bila skoro ilustracija k njeni zgodbi. Teta Katinka je poslušala z izbuljenimi očmi, mojster Kondelik se je oprl na mizo.

Gospa Mukšnablova je zopet pila, kar pa ni prepodilo z njenega obraza omenjeni izraz strahu. In nadaljevala je:

»Gledam gospoda Paštika vsa preplašena, zakaj takole očetje ne vprašujejo. Toda takoj sem se zavedla, dvignem iz zibke dete — niti čutila nisem, da me je gospa tašča prišla za rokav — in ga nesem gospodu Paštiki. In pravim: Tak pozdravite ga, dragi gospod, saj to je gospod sin. Ni mogoče pričakati očeta! — Toda on je zamahnil z roko, kakor bi ga od sebe zapodil — in čudno, da mi ga ni iz naročja podrl — in je rekel zasmehljivo: Saj ga bo pričakala, gospa. Če skrbite za svojo stvar — ostalo že uredim! In kakor bi ne bila tam, nič več se ni brigal zame. In ko je to rekel, je sklenila uboga porodnica na postelji roke, dvignila jih je in zaklicala obupno: Rudolf, usmili se! — Za božjo voljo, položila sem dete v zibečko, skočila h gospej, da nam ne bi omedlela in ji šepetala: mamica zlata, zdramite se! Položim ji roke zopet na ožje — ah, to so bile kakor otroške ročice! — zgrabim steklenico s kolinsko vodo, omivam ji senca, toda draga gospa je že omedlela. Jezus, Marija, zakličem, brž po zdravnika! Hišna je hltela po doktorja. Osiala sem v spalnici sama z gospo. In ko sem morala iti čez nekaj časa ven po svežo vodo — vidim, kako uboga stara gospa kleči v salonu na tleh — ne na preprogi, ampak poleg — pred svojim zetom, dviga k njemu roke in žalostno plaka je prosil: Rudolf, bodi usmiljen! Saj jo ubiješ! — Videla sem, kako je stal pred njo kakor kamenit spomenik in takoj sem skočila nazaj. Videla sem samo, da je držal v roki nekak papir, pisma in fotografijo. In sedaj sem uganila vse. Sinček je sicer bil tukaj, toda oče ni bil na pravem mestu. — Prišel je doktor, gospa se je zavedla, toda slabo ji je bilo. Mnogo sem že videla, toda da je ta gospa prišla k zavesti, se je zgodilo samo po božji milosti. In še ni bil konec. Gospod Paštika je sedel dolgo časa gori poleg salona in je nekaj pisal — nihče ni vedel, komu. In ko je bil gotov — bilo je takole opoludne, niti obedovali niso takrat — me je poklical. Dobro zavijte dete, pravi, da se mu nič ne zgodi. — Hotela sem ugovarjati, toda temu človeku se ni mogel nihče ubraniti. Prinesla sem dete in ga zavila. — Lojzika! je kriknil gospod. — Bila je takoj tu in tudi vsa zmešana. — Pojdite s tole gospej, peljite jo do stanovanja gospoda Trtine. Tam oddajte dete in pismo. — In potisnil mi je v roko pismo. Jaz sem bila vsa zmešana in sem šla za hišno kakor v sanjah. Doli pogledam na pismo, na njem je bil naslov in na levi strani je bilo napisano z velikimi črkami: Zur Disposition! — k dispoziciji, da, to je po trgovsko, naj gospod Trtina dela s tem, kar hoče. Gospod Paštika je bil skozinski trgovec in vse je urejeval na trgovski način. — Greva z detetom — kolena so se mi skoro tresla, zakaj kaj takega še nisem doživela. K sreči ni gospod Trtina daleč stanoval, neke v Nikolajevi ulici. — Toda vrnili sva se, kakor sva odšli, tudi s fantkom. Pri gospodu Trtini je bilo zaprt. Gospod Paštika se je zasmel kakor vrag, ko je to zvedel: Bo pa jutri doma! — Toda ni ga bilo več. Drugi dan — pri tem seveda nisem bila — je nastal v Nikolajevi ulici, kjer je stanoval Trtina, velik hrup, ker ga že drugi dan nihče ni

videl. In ko so vlomili vrata, so našli Trtina na divanu mrtvega — zastrupil se je. Po celi Pragi je nastalo gibanje, zakaj, čemu, ker Trtina je imel denar in je živel v dobrih razmerah, kakor pravimo. Toda nihče ni uganil in ostalo je pri tem, da je imel najbrže kako neozdravljivo bolezen. Jaz pa sem vedela vse. I, seveda. Gospod Trtina je bil tisti in drug gospoda Paštike, in ne samo v trgovini. Bil je približno petindvajset let mlajši, mnogo lepši in neoženjen, in ko je bila mlada gospa pred letom na letovišču neke v Roztokih, v lastni vili, je stanoval tudi Trtina v neki drugi vili in razume se, da je hotel hodil v vilo svojega druga. Toda kljub temu ne bi bil Paštika ničesar vedel. Toda enkrat je odšel Trtina za trgovino in je pozabil zakleniti svojo miznico v pisarni, slučajno je gospod Paštika pogledal vanjo, našel neka pisma in fotografijo — sedaj je bilo hudo. Da so ljudje tako neprevidni! Da ni mogel Trtina vsega tega pustiti doma — in pravza prav bi moral vse zažgati. Moj bog, in tedaj sem se spomnila, kako krasno se mi je zdelo vse v prvem trenutku in kako se je čez par ur spremenilo. Spomnila sem se tudi na oni slučaj v Jezuiški ulici in videla sem, da je hudo, ako ni očeta toda da je še hujše, ako sta navsezadnje dva.«

Gospa Mukšnablova je pila in si obrisala usta. »In kaj je bilo z gospodom Paštiko?« je vprašal mojster. »Kako pa se je tam končalo?«

»Gospod Paštika?« je vzdihnila matrona globoko, da je dobila sapo. »No, izvrstno je to uredil. Fantka smo zopet položili, odkoder smo ga vzeli — mlada gospa ni niti zvedela, da ga ni bilo doma, zakaj oni dan je bila neprenehoma na pol na onem svetu — in ko se je z onim Trtino tako končalo, je poklical taščo in ji je rekel: »Niti besedice ne sme zvedeti o tem, razumete? Ni treba, da bi se ugonobilo še eno življenje. Sedaj sem in ostanem oče jaz! Zvečer pa, ko je doli zaprl in prišel gori, se je sklonil nad zibečko in je poljubil dete; potem je pristopil k ženi, nagnil se je nad njo, prijel jo za glavo in jo tudi poljubil. Kako se ga je oklenila okoli vratu, kako je zaklicala jokaje: »Rudolf, Rudolf!« — Kako jo je on pogladil in imel oči polne solz, ko se je zravnal in se obrnil strani, da si jih hitro obriše, — dragi gospod, gospa tetica, na to ne bom do smrti pozabila. Misliha sem, da mi bo srce počilo. V salonu pa ga je dobila stara gospa, prišla ga je za roko, poljubljala mu jo je in tako so ji zobje šklepetali, ko ga je zahvalila: »Rudolf, bog ti poplačaj ta plemeniti čin!« — Moj Bog, materino srce! Saj je tudi mnogo izkusila, revica, in ni mogla za to. Mislim, da ni bilo gospodu Paštiki prav lahko pri srcu ko se je spomnil na ono mrtvo truplo v Nikolajevi ulici. Marsikaj človek izkusi na svetu, vseobče.«

Iz spalnice pri Pepici se je oglasilo tenko cvilenje, mala se je prebudila. Gospa Mukšnablova je hitro popila, kar je imela, vstala je in hitela v spalnico. Teta Katinka je nekaj časa nosljala, slednjič je segla po robec in si je obrisala oči, zakaj postale so vlažne in pekle so jo. —

Mojster Kondelik je pogledal na uro, bilo je že čez polnoči. Dvignil se je in rekel:

»Vejvara, čas je, da gremo v listje. Kam me boste pa položili?«

»Tu poleg, oče, poleg v salonu. Tam imate že poslano. Jaz bom spal tu na divanu, teta bo tako dobra in bo spala v spalnici pri Pepici, ker bo gospa Mukšnablova s hišnico doli pri mamici. Dajes ne gre to drugače.«

»Saj je dobro tako«, je rekel mojster. »Kar se mene tiče, sem vesel, da smo posedeli, vsaj noč ne bo tako dolga.«

Gospa Mukšnablova je znova zavila malo, dala jo je Pepici, povedala teti Katinki, kaj in kako in določila čas, kdaj naj pošlje ponjo, voščila je »vseobče« lahko noč in je hitela doli.

Katinka je našla mesto v spalnici in mojster je odšel v salon. Kregal se je tam še nekaj časa z nočno srajco Vejvarovo, ki so mu jo napravili in ki mu je bila precej tesna. Mrmral je, da si bo moral od danes naprej pripraviti nahrbtnik, da bo lahko prinesel »svoje« in naenkrat se je spomnil, da izpije, predno gre spat, čašico višnjevke in da tu ni ničesar dobil. In vrnil se je v obednico. K sreči je bilo v kredenciji nekaj takega in mojster je bil zadovoljen. Ko je odšel nazaj, je rekel Vejvari:

»Kaj, Vejvara! Zjutraj sva bila kakor dva ptička — a sedaj imava polno hišo otrok.«

Vejvara se je samo nasmehnil in ni odvrnil, da ne bi začel tast zopet govoriti. Vrata v salon so se zaprla.

Toda ravno v trenutku, ko je hotel Vejvara ugasniti luč, so se odprla vrata salona še enkrat, mojster Kondelik je vstopil v spodnji obleki, sklonil se je k zetu in je rekel potihoma:

»Ta baba nam je povedala presneto vesele storije, kaj? Pa je obrala komaj dve ulici!« —

Vejvara je pihnil, nastala je tema. Mojster je šel počasi k divanu v salonu in čez nekaj časa je potihnilo vse v hiši.

(Dalje sledi.)

Dama

ki kaj drži na ohranitev zdrave kože, osobito, ki hoče odstraniti solne pege in vadobiti ter obdržati nežno mehko kožo in belo polt, se umiva samo z Steckenpferd-lilijomlečnim milom (znamka Steckenpferd) od Bergmanna & Co., Dečín (Teschén) n. L. Kos za 80 vin. se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in parfimerijah.

92 40-0

5000 K zaslužka

plačam onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka
300 kosov za samo 6 K

ni priložnostni kup in sicer:

1 prava švicarska **sl. Roskopf-pat. žepna ura**, dobro idoča in točno regul. s pisмено 3letno garancijo tovarne, 1 amerik. doublezlata veržica, 2 amerik. doublezlata prstani (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura (masletni, ovratniški in prani gumbi) 1 amerik. žepni nož (5 delni), 1 eleg. svilena kravata (barva in vzorec po želji najnovejše fazone), 1 krasna kravatna igla s similibriljantom, 1 krasna damska broša (zadnja novost), 1 koristna popotno-toaletna garnitura, 1 elegantna prava usnjata denarnica, 1 par amerik. bontonov z imit. draguljem, 1 pat. angl. vrem. barometer, 1 sal. album 36 umetniškimi in najlepšimi razgledi sveta, 1 krasni ovratni in lasni koljer iz pravih orientalskih biserov, 5 indijskih proroških hudičkov, ki zabavajo celo družbo, in še 250 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in nepogrešljivi, gratis. Vse skupaj z eleg. sistem Roskopf žepno uro vred, ki je sama dvojnega vredna, stane **K 6.-**

Dobi se po povzetju ali proti predplačilu (tudi znamke se sprejmejo) od:

J. GELB, razpošiljalnica Novi Sandec 204.

Če se poročita 2 zavoja, se ena prima-angl. britva ali 6 najfinjših platnenih žepnih robocev zastoj pridene. Za neugajajoče denar brez vsega takoj nazaj, tako da je vsak riziko izključeno. 197-1

Prodaja se

pod roko **lepo posestvo** v bližini Cestnega Jožeka v Vrbnem na (Kosoberjevem). Več se izve pri: **Franc Medved**, posestnik v Vrbnem 18, p. Št. Jur ob juž. žel. 194 2-1

Zavarujte se zoper tatinski vlom

Kolikokrat je že bilo pri Vas **vlomljeno** in kolikokrat so Vas pri tej priliki že **okradli**. A do danes se še niste zavarovali zoper tatinski vlom. Malenkostno plačilo! Kdor želi pojasnil, **naj se obrne na naše upravništvo.**

SINGER jeve šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po naznanilih, katera nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupevalce, ampak jih prodajamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje v Celju, Graška ul.

Slikar in pleskar

prezame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje solidno in po najnižjih cenah. Za mnogobrojna naročila se priporoča

Mihael Dobravc v Celju,

182 Gosposka ulica št. 5. 40-2

Najizvrstnejše v najboljšje tamburice

izdeluje in razpošilja

Prva sisačka tvornica tamburic

J. Stjepušin, Sisak Hrvatsko.

Odlikovani na pariški razstavi l. 1900 in na milanski razstavi leta 1896. Razen tamburic in skladb za tamburice ima razna godala, kakor: gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike, okarine itd., za katera pošlje poseben cenik s slikami. Velik in ilustriran cenik se pošlje vsakemu franko in zastoj.

V isti tovarni izhaja strokovni tamburaški mesečnik pod naslovom "Tamburica", ki poleg pouka prinaša tudi krasne tamburaške skladbe in stane na leto samo 8 kron. 55 12-5

Jako nevarno je

puščati nepokrito tudi najmanjšo rano, ker lahko iz nje nastanejo težke rane.

Že 40 let se je izkazalo mešilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za 7 K deset pušic poštne prosto na vsako postajo avstr.-ogrsk. monarhije

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 v. Glavna zaloga

B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna "Pri črnem orlu" Bečija, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 230. Zaloga v lekarnah Av.-Ogrske.

Avstro-Americana, Trst

33 morskih parnikov.

Redno prevažanje potnikov in blaga med Trstom in Italijo, Grško, Francosko, Špansko, Severno-, Centralno in Južno Ameriko.

Najbližji odhodi iz Trsta v potnih črtah v **New-York** čez **Patras, Palermo:**

8. aprila parnik Marta Washington

15. " " Laura

v Buenos-Aires čez Almerijo, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo:

9. aprila parnik Francesca

Zabavne vožnje po sredozemskem morju z velikimi parniki prekmorskih črt. Pojasnila dajejo: Ravnateljstvo, Trst, Via Melin piccolo 2. Naslov za brzojavke: **Cosulich, Trst**, dalje vsi glavni zastopniki: **Schenker & Co.**, Dunaj I., Neutorg. 17; **Passagierbureau der Austro-Americana**, Wien I., Kärtnering 7, II.; in v Gradcu: **Fr. Kloiber-ja sinovi**, potovalna pisarna, S. Schwarz, potovalna pisarna, Annenstr. 61. 195 17-1

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinovca, vinskega žganja l. domačega **konjaka.**

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavlj.: Kamnoseška industrijska družba Celje.

53 12-4

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, krepilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov na raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-

lanje napisov v iste.

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel

brivnico

v Tegethoffovi cesti 22, v hiši dr. Kaca.

Opozarjam, da je moja brivnica edino slovensko podjetje te vrste v Mariboru, potrudil se bom vedno, da bom občinstvu vsestransko ustregel. Zato se priporočam vsem narodnim krogom.

87-11 **J. Gredlić, brivec.**

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

59 Graška cesta šte. 8. 49-

Ljudevit Borovnik puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnike, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastonj! 61 52-7

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. — Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kalijeve, solitarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 16 14-16

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Ivan Berna

Celje, Gosposka ulica št. 6

priporoča

svojo bogato zalogo obupal za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke itd. vedno v največji izbi. — Priporoča tudi specialistom prave gorske in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila,

Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 46-8

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek, Celje,

Graška ulica šte. 7.

Lasna zaloga šolskih in vseh tiskovin za urade.

Na debelo.

33 50-12

Na drobno.

Svoji k svojim!

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine, srebrnine,

verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni.

Za ženine in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila vse po najnižjih cenah.

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov i. t. d.

46 50-12

Naročite cenike! Zastonj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Nar. dom.

Svoji k svojim!

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje
Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim!

v Ljubljani

Svoji k svojim!

priporoča svoje

izborno marčno, dvojnómárčno, termalno in granatno pivo v sodčkih in steklenicah.

66

52-9

Pri gnojenju travnikov, deteljišč in žita ne smemo opustiti poleg gnojenja s Tomasovo žlindro in superfosfatom

gnojenja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Pojasnila o teh, kakor tudi drugih gnojilih daje zastopstvo kalijevega sindikata: Fr. Mulec v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14.

Kalijeva gnojila se dobivajo pri tvrdki „MERKUR“, P. Majdič v Celju, pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, pri c. kr. kmetijski družbi v Gradcu ter še pri mnogih drugih trgovcih. 75 46-9

Stanje hranilnih vlog nad 6 milijonov K

Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

„Narodni dom“ v Celju.

Rezervni zaklad znaša nad 360.000 K

Hranilne vloge sprejema na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto brez odbitka rentnega davka.

Vloge v tekočem računu sprejema ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto od dne do dne.

Čekovne račune otvarja tvrdkam, katere lahko poljubno razpolagajo s čeki o svojem imetju.

Eskomptuje in vnovčuje menice, kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Posojila daje na osebni in hipotečni kredit po ugodnih pogojih. 57 49-11

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

r. z. z. o. z.

v Celju

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

Velika zaloga najrazličnejših vin iz vseh delov Spodnjega Štajerja, letniki 1908, 1909 in 1910, rudečih in belih po najnižjih cenah.

44 50-12